

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2025/2365**z dnia 12 listopada 2025 r.****w sprawie zapobiegania stratom granulatu z tworzyw sztucznych w celu ograniczenia zanieczyszczenia mikrodrobinami plastiku**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Mikrodrobiny plastiku są wszechobecne, trwałe i są zjawiskiem o charakterze transgranicznym. Są szkodliwe dla środowiska i potencjalnie szkodliwe dla zdrowia ludzi. Szkody, jakie mikrodrobiny plastiku powodują w środowisku i potencjalnie dla zdrowia ludzi, mogą być jeszcze większe w przypadku zawartości szkodliwych dodatków chemicznych i innych substancji potencjalnie niebezpiecznych dodawanych na etapach produkcji i przekształcania. Mikrodrobiny plastiku są łatwo przenoszone przez powietrze oraz lądowe wody powierzchniowe i prądy oceaniczne, a ich mobilność jest czynnikiem, który powiększa problem. Występują one w glebie, w tym na gruntach rolnych, jeziorach, rzekach, ujściach rzek, na plażach, w lagunach, morzach, oceanach oraz w odległych, niegdyś dziewiczych regionach. Ich obecność w glebie ma wpływ na jej właściwości i powoduje w niej zmiany, które negatywnie wpływają na wzrost niektórych roślin. Wpływ mikrodrobin plastiku na środowisko morskie został szczegółowo udokumentowany. Po przedostaniu się mikrodrobin plastiku do środowiska morskiego, zebranie ich jest niemal niemożliwe i wiadomo, że są one połykane przez szereg organizmów i zwierząt oraz szkodzą różnorodności biologicznej i ekosystemom. Trwałość granulatu z tworzyw sztucznych w środowisku wodnym można liczyć co najmniej w dziesięcioleciach, a połykanie granulatu z tworzyw sztucznych przez dziko żyjące organizmy morskie, w szczególności ptaki morskie i żółwie morskie, może spowodować fizyczny uszczerbek lub śmierć. Jako dodatkowe źródło zarówno emisji gazów cieplarnianych, jak i presji na ekosystemy, mikrodrobiny plastiku przyczyniają się również do zmiany klimatu. Nieodłączną część problemu stanowi potencjał mikrodrobin plastiku do działania jako nośnik wchłanianych substancji toksycznych lub mikroorganizmów chorobotwórczych. Ludzie są narażeni na kontakt z mikrodrobinami plastiku znajdującymi się w powietrzu i żywności. Rosnąca świadomość występowania mikrodrobin plastiku w łańcuchu żywnościowym może podważyć zaufanie konsumentów i mieć konsekwencje gospodarcze. Mogą wystąpić negatywne skutki gospodarcze dla działalności takiej jak rybołówstwo komercyjne i rolnictwo, a także dla sektora rekreacji i turystyki na obszarach dotkniętych uwolnieniami.
- (2) W swojej opinii z dnia 30 kwietnia 2019 r. zatytułowanej „Zagrożenia dla środowiska i zdrowia związane z zanieczyszczeniem mikrodrobinami plastiku” Grupa Głównych Doradców Naukowych Komisji stwierdziła, że „istnieją poważne powody do obaw i przedsięwzięcia środków ostrożności”.
- (3) Granulat z tworzyw sztucznych obejmuje wszelkie materiały do formowania zawierające polimery, pochodzenia pierwotnego lub wtórnego, lub obu tych kategorii łącznie, niezależnie od tego, czy zostały uzyskane z biomasy lub czy oczekuje się, że ulegną biodegradacji z upływem czasu. Granulat z tworzyw sztucznych ma zastosowanie przede wszystkim w procesach wytwarzania produktów z tworzyw sztucznych poprzez formowanie, co obejmuje formowanie *sensu stricto*, wytłaczanie, spienianie, powlekanie tworzywami sztucznymi, kompresję lub wtryskiwanie. Alternatywnie granulat z tworzyw sztucznych może być wykorzystywany w procesach wytwarzania produktów innych niż tworzywa sztuczne, gdzie jest on chemicznie wbudowany w matrycę, takich jak beton lekki, lub gdzie jest fizycznie zawarty w produkcie, jak na przykład asfalt. Granulat z tworzyw sztucznych może zawierać chemiczne dodatki i może występować w różnych kształtach i formach, takich jak nurdle, granulki, płatki i żywice oraz w postaci cylindrycznej, koralików, sproszkowanej, mikroproszku, mikrokulek i aglomeratów. Średnica cząstek granulatu z tworzyw sztucznych wynosi zazwyczaj od 2 do 5 mm, jednakże niewielka ich część może być mniejsza lub większa.

⁽¹⁾ Dz.U. C, C/2024/2487, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2487/oj>.⁽²⁾ Dz.U. C, C/2024/3675, 26.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3675/oj>.⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 23 kwietnia 2024 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz stanowisko Rady w pierwszym czytaniu z dnia 22 września 2025 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym). Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 23 października 2025 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

- (4) Pył z granulatu z tworzyw sztucznych jest odpadem przemysłowym powstałym podczas operacji obejmujących granulację z tworzyw sztucznych, jego rozdrabniania lub przetwarzania, który nie jest wykorzystywany w procesach wytwarzania produktów z tworzyw sztucznych i nie wchodzi zatem w zakres definicji „granulatu z tworzyw sztucznych” zawartej w niniejszym rozporządzeniu. Trudno jest uniknąć wytwarzania takiego pyłu, można je jednak zminimalizować. Pył ten należy usuwać za pomocą filtrów lub urządzeń wychwytyjących w ramach środków zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy.
- (5) Straty granulatu z tworzyw sztucznych stanowią w Unii trzecie co do wielkości źródło mikrodrobin plastiku uwalnianych w sposób niezamierzony do środowiska i wynikają ze złych praktyk podczas operacji obejmujących granulację z tworzyw sztucznych na wszystkich etapach łańcucha dostaw, co obejmuje etap produkcji, w tym recykling, wytwarzania przedmieszek, mieszania, przekształcania, przetwarzania, dystrybucji, transportu, w tym drogą morską i podczas innych operacji logistycznych, przechowywania, pakowania oraz czyszczenia pojemników i zbiorników na granulaty z tworzyw sztucznych. W związku z powyższym podejście oparte na łańcuchu dostaw ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia, aby wszystkie podmioty gospodarcze, które wykonują operacje obejmujące granulację z tworzyw sztucznych, były zaangażowane w zapobieganie stratom. Od 2015 r. europejski przemysł wytwórczy tworzyw sztucznych stopniowo przyjmuje międzynarodowy program Operation Clean Sweep® (OCS) jako dobrowolne zobowiązanie. W ramach tego programu każde przedsiębiorstwo, które wytwarza granulaty lub wykonuje operacje obejmujące granulację uznaje znaczenie osiągnięcia zerowych strat granulatu i zobowiązuje się do przyjęcia najlepszych praktyk. Chociaż praktyki takie są na ogół dobrze rozumiane przez sygnatariuszy OCS, nie zostały one całościowo wdrożone. Poziom stosowania się do założeń programu OCS przez przemysł tworzyw sztucznych pozostaje niski.
- (6) W większości krajów świata wyrażono obawy co do wpływu zanieczyszczeń mikrodrobinami plastiku na środowisko i na zdrowie ludzi. Szereg państw członkowskich przyjęło lub zaproponowało specjalne środki. Mozaika krajowych ograniczeń może jednak potencjalnie utrudnić funkcjonowanie rynku wewnętrznego.
- (7) Aby zmierzyć się z problemem zanieczyszczenia plastikiem, Komisja w swoim komunikacie z dnia 16 stycznia 2018 r. zatytułowanym „Europejska strategia na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym” potwierdziła istnienie zagrożeń związanych z mikrodrobinami plastiku oraz wezwała do przyjęcia innowacyjnych rozwiązań ukierunkowanych na poszczególne źródła mikrodrobin plastiku. Komisja odnowiła to zobowiązanie w swoich komunikatach z dnia 11 grudnia 2019 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu, z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie nowego planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym oraz z dnia 12 maja 2021 r. w sprawie planu działania na rzecz eliminacji zanieczyszczeń. Plan działania na rzecz eliminacji zanieczyszczeń obejmuje, wśród celów na 2030 r., zmniejszenie o 30 % ilości mikrodrobin plastiku uwalnianych do środowiska.
- (8) W rozporządzeniu (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽⁴⁾ odniesiono się do zanieczyszczenia mikrodrobinami plastiku w drodze nałożenia ograniczenia na wprowadzanie do obrotu mikrodrobin plastiku celowo dodawanych do produktów, ponieważ stosowanie mikrocząstek polimerów syntetycznych jako takich lub celowo dodawanych do produktów powoduje znaczne zanieczyszczenie mikrodrobinami plastiku, to zaś stwarza niedopuszczalne ryzyko dla środowiska.
- (9) Zalecenie OSPAR 2021/06 w sprawie ograniczenia strat granulatu z tworzyw sztucznych trafiających do środowiska morskiego (zwane dalej „zaleceniem OSPAR 2021/06”) zostało przyjęte w czerwcu 2021 r. przez umawiające się strony Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru północno-wschodniego Atlantyku (zwanej dalej „konwencją OSPAR”) w celu ograniczenia ilości odpadów morskich poprzez propagowanie terminowego opracowania i wdrożenia skutecznych i spójnych norm zapobiegania stratom granulatu oraz systemów certyfikacji dla całego łańcucha dostaw tworzyw sztucznych. Środki służące minimalizacji ryzyka związanego z transportem granulatu z tworzyw sztucznych drogą morską są analizowane przez Międzynarodową Organizację Morską (IMO), która wydała niewiążący okólnik MEPC.1/Circ.909 w sprawie zaleceń dotyczących transportu granulatu z tworzyw sztucznych drogą morską w kontenerach (zwany dalej „okólnikiem MEPC.1/Circ.909”). W tym kontekście Unia i jej państwa członkowskie powinny ściśle monitorować wszelkie przyszłe postępy osiągnięte na szczęblu IMO oraz odegrać czołową rolę w zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony środowiska w tym względzie, na przykład poprzez ustanowienie wysokiego standardu ochrony.
- (10) W przedłożonym przez Unię w ramach Programu Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) ds. Ochrony Środowiska wniosku przed drugą sesją międzyrządowego komitetu negocyjacyjnego na temat międzynarodowego prawnie wiążącego instrumentu dotyczącego zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi (INC-2) Unia i jej państwa członkowskie podkreśliły, że w przyszłym instrumencie należy uwzględnić środki mające na celu ograniczenie niezamierzonego uwalniania mikrodrobin plastiku.

(⁴) Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywę Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>).

- (11) Pomimo istnienia aktów prawnych Unii dotyczących zapobiegania uwalnianiu odpadów, zanieczyszczeń, odpadów morskich i chemikaliów, brak jest szczegółowych unijnych przepisów zapobiegających stratom granulatu z tworzyw sztucznych jako źródła zanieczyszczenia mikrodrobinami plastiku w całym łańcuchu dostaw. Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE⁽⁵⁾ ustanowiono podstawowe zasady gospodarowania odpadami oraz nałożono na państwa członkowskie ogólne obowiązki w zakresie podejmowania środków zapobiegających wytwarzaniu odpadów. Te ogólne obowiązki należy uzupełnić poprzez zajęcie się szczegółowymi aspektami i wymogami dotyczącymi ostrożnego wykonywania operacji obejmujących granulaty z tworzyw sztucznych, aby unikać sytuacji, w których staje się on odpadem.
- (12) Chociaż produkcja materiałów polimerowych na skalę przemysłową jest objęta zakresem stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE⁽⁶⁾, inne rodzaje działalności, takie jak przekształcanie, transport lub przechowywanie granulatu z tworzyw sztucznych, prowadzone zazwyczaj przez małe i średnie przedsiębiorstwa, nie są objęte tą dyrektywą. Ponadto w dokumencie referencyjnym dotyczącym najlepszych dostępnych technik w produkcji polimerów z sierpnia 2007 r., ustanowionym zgodnie z dyrektywą Rady 96/61/WE⁽⁷⁾, nie odniesiono się konkretnie do kwestii strat granulatu z tworzyw sztucznych.
- (13) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE⁽⁸⁾ dotyczy monitorowania i oceny wpływu mikroodpadów, w tym mikrodrobin plastiku, na środowisko przybrzeżne i morskie. Opracowano aktualizację pierwszych wytycznych dotyczących monitorowania odpadów morskich w celu harmonizacji metodologii, w tym w odniesieniu do monitorowania występowania i dystrybucji granulatu z tworzyw sztucznych wzdłuż wybrzeża. Dyrektywa 2008/56/WE nie zawiera jednak szczegółowych wymogów dotyczących zapobiegania stratom granulatu z tworzyw sztucznych u źródła lub ich ograniczania.
- (14) Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2055⁽⁹⁾, zmieniające załącznik XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006, dotyczy strat mikrocząstek polimerów syntetycznych, tj. granulatu z tworzyw sztucznych, wykorzystywanych w obiektach przemysłowych, jako uwolnień, których można uniknąć, oraz wprowadza wymóg w zakresie sprawozdawczości dotyczący szacowanej ilości mikrodrobin plastiku uwalnianych do środowiska w ujęciu rocznym. Mimo że wymóg ten nie określa metodyki szacowania strat, służy on zwiększeniu ilości informacji na temat strat granulatu z tworzyw sztucznych oraz poprawie jakości informacji zbieranych do celów oceny ryzyka związanego z tymi mikrodrobinami plastiku w przyszłości.
- (15) W celu zapewnienia bezpiecznego i odpowiedzialnego wykonywania operacji obejmujących granulaty z tworzyw sztucznych na wszystkich etapach jego łańcucha dostaw, tak aby zapobiec stratom tego granulatu do środowiska, oraz w celu realizacji ambitnych założeń przewidujących osiągnięcie zerowych strat granulatu z tworzyw sztucznych konieczne jest ustanowienie wymogów dotyczących operacji obejmujących granulaty z tworzyw sztucznych w całym łańcuchu dostaw, a mianowicie w produkcji, w tym uzyskanej w wyniku zastosowania technologii recyklingu, wytwarzania przedmieszek, mieszania, przekształcania, przetwarzania, dystrybucji, transportu, przechowywania, pakowania i czyszczenia zbiorników i pojemników w stacjach oczyszczania. Niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie do wszystkich podmiotów wykonujących operacje obejmujące granulaty z tworzyw sztucznych w całym łańcuchu dostaw, bez względu na zastosowanie końcowe tego granulatu.
- (16) Wymogi dotyczące operacji powinny uwzględniać zalecane na poziomie międzynarodowym dobre praktyki postępowania, a także istniejące wymogi dotyczące operacji obejmujących granulaty z tworzyw sztucznych, ustanowione przez przemysł w Unii. W tym zakresie istotne jest, aby Unia i jej państwa członkowskie kontynuowały wysiłki zmierzające do uznania zaleceń zawartych w okólniku MEPC.1/Circ.909 za wiążące na poziomie międzynarodowym. Ponadto, Unia może promować dyskusje na poziomie międzynarodowym w odniesieniu do zobowiązania przewoźników do powiadomienia właściwych organów w przypadku transportu granulatu z tworzyw sztucznych w innym państwie niż to, w którym mają miejsce zamieszkania lub siedzibę.

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/oj>).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych i emisji pochodzących z chowu zwierząt gospodarskich (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj>).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Rady 96/61/WE z dnia 24 września 1996 r. dotycząca zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz.U. L 257 z 10.10.1996, s. 26, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1996/61/oj>).

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj>).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2055 z dnia 25 września 2023 zmieniające załącznik XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) w odniesieniu do mikrocząstek polimerów syntetycznych (Dz.U. L 238 z 27.9.2023, s. 67, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2055/oj>).

- (17) Ze względu na szkodliwy charakter strat granulatu z tworzyw sztucznych do środowiska, a także zważywszy na określony w niniejszym rozporządzeniu ogólny obowiązek dotyczący unikania strat granulatu z tworzyw sztucznych, spoczywający na podmiotach gospodarczych i przewoźnikach, należy ustanowić konkretne wymogi dotyczące zamieszczania informacji w formie piktogramu oraz tekstu ostrzegawczego. Aby zmniejszyć obciążenie podmiotów gospodarczych i przewoźników, powinna istnieć możliwość wdrożenia tych wymogów z uwzględnieniem już istniejących obowiązków wynikających z załącznika XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006. W pkt 7 i 10 pozycji 78 tego załącznika określono wymogi informacyjne dla dostawców mikrocząstek polimerów syntetycznych. Do celów niniejszego rozporządzenia przez dostawcę mikrocząstek polimerów syntetycznych należy rozumieć każdego wytwórcę, importera, dalszego użytkownika lub dystrybutora wprowadzającego do obrotu granulat z tworzyw sztucznych złożony z mikrocząstek polimerów syntetycznych. Dostawca ten powinien zamieszczać odpowiednie informacje na etykiecie, opakowaniu, ulotce dołączonej do opakowania lub na karcie charakterystyki. Powinien on mieć możliwość przekazania tych odpowiednich informacji przy przekazywaniu informacji określonych w pozycji 78 pkt 10 załącznika XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006. Ponieważ jednak różne możliwe sposoby przekazywania tych odpowiednich informacji mogą różnić się pod względem skuteczności w odniesieniu do przyczyniania się do realizacji ogólnego obowiązku unikania strat granulatu, Komisja powinna ocenić ich względną skuteczność w kontekście przeglądu niniejszego rozporządzenia.
- (18) W przypadku uwolnienia i rozprzestrzenienia w środowisku morskim granulatu z tworzyw sztucznych może on powodować zagrożenie dla żywych zasobów i organizmów morskich oraz zakłócać inne zgodne z prawem sposoby wykorzystywania morza, takie jak rybołówstwo i akwakultura. Granulat z tworzyw sztucznych odpowiada za 70 % tworzyw sztucznych zjadanych przez ptaki morskie, ponieważ przypomina on ptakom rybią ikrę, mimo że stanowi on zaledwie 0,05 % tworzyw sztucznych obecnych w wodach powierzchniowych. Takie niewielkie części tworzyw sztucznych znaleziono w żołądkach 63 z około 250 gatunków ptaków morskich na świecie. Ponadto szacuje się, że granulat z tworzyw sztucznych stanowi pod względem masy drugie co do wielkości bezpośrednie źródło zanieczyszczenia mórz mikrodrobinami plastiku. Szacuje się, że co roku do oceanu trafiają miliardy pojedynczych granulek z tworzyw sztucznych. Jest to wynikiem strat i wydostawania się granulatu, zarówno na małą, jak i dużą skalę na lądzie i na morzu na wszystkich etapach łańcucha dostaw, w szczególności podczas przewozu granulatu z tworzyw sztucznych. Co więcej, granulat z tworzyw sztucznych może osiadać na plażach i na wybrzeżach i w efekcie negatywnie wpływać na turystykę i działania wykonywane na lądzie. Szereg incydentów z udziałem statków morskich doprowadziło do uwolnienia do środowiska morskiego wielu ton granulatu z tworzyw sztucznych, co miało katastrofalne skutki dla środowiska i społeczności lokalnych. Na przykład wypadek kontenerowca *Toconao*, który w 2023 r. dotknął północne wybrzeże Hiszpanii, spowodował utratę sześciu kontenerów, z których jeden przewoził tysiąc worków granulatu z tworzyw sztucznych o wadze 25 kg każdy. Spowodowało to wyrzucenie milionów granulek z tworzyw sztucznych na brzeg u wybrzeży Galicji.
- (19) Aby odnieść się do tej kwestii z perspektywy transportu morskiego, działający w ramach IMO Komitet Ochrony Środowiska Morskiego zatwierdził w 2024 r. okólnik MEPC.1/Circ.909. Ponieważ jednak zalecenia te nie są prawnie wiążące, Unia, zgodnie z jej obowiązkiem wynikającym z Traktatów w zakresie zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska oraz promowania działań na poziomie międzynarodowym służących rozwiązywaniu globalnych problemów w dziedzinie środowiska, powinna niniejszym rozporządzeniem wprowadzić wiążące przepisy, aby na poziomie światowym ustanowić pionierskie rozwiązania zapewniające wyższy poziom ochrony środowiska w tym obszarze. Załadowcy powinni zapewniać, aby granulat z tworzyw sztucznych był zapakowany w wysokiej jakości opakowania, aby informacje dotyczące transportu zostały dostarczone, w odpowiednim czasie, operatorowi, agentowi i kapitanowi statku morskiego oraz aby szczególny wymóg dotyczący sztauwowania został należycie wypełniony. Operatorzy, agenci i kapitanowie statków morskich powinni zapewniać, na podstawie informacji dotyczących transportu otrzymanych ze strony załadowców, aby kontenery zawierające granulat z tworzyw sztucznych były odpowiednio sztauwowane i zabezpieczone w sposób minimalizujący zagrożenia dla środowiska morskiego bez uszczerbku dla bezpieczeństwa statku morskiego i osób znajdujących się na pokładzie. W szczególności kontenery zawierające granulat z tworzyw sztucznych należy sztauwować pod pokładem, gdy jest to racjonalnie wykonalne, lub na odkrytym pokładzie, na osłoniętych obszarach jego centralnej części. Wymogi te są uzupełnieniem ogólnych ram prawnych IMO i Unii w zakresie bezpieczeństwa transportu morskiego oraz zapobiegania zanieczyszczaniu morza przez statki, w szczególności dyrektywy 2002/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁰⁾, którą ustanowiono system zapobiegania wypadkom na morzu i zanieczyszczaniu morza z uwzględnieniem międzynarodowych norm prawnych.
- (20) Podmioty gospodarcze, przewoźnicy UE i przewoźnicy spoza UE powinni wdrożyć wymogi dotyczące operacji obejmujących granulat z tworzyw sztucznych, podejmując w kolejności priorytetów działania zapobiegające uwalnianiu granulatu z tworzyw sztucznych do środowiska jako najwyższy priorytet. Pierwszym krokiem powinno być zatem zapobieganie przypadkom wydostania się granulatu z tworzyw sztucznych na zewnątrz pierwotnego zabezpieczenia podczas rutynowych operacji, a tym samym zmniejszenie do najniższego możliwego poziomu ryzyka wydostania się granulatu, w tym w drodze unikania wszelkich zbędnych operacji, na przykład przez ograniczenie punktów transferu, oraz stosowanie wysokiej jakości opakowań, a następnie ograniczenie skutków wydostania się granulatu z tworzyw sztucznych, aby uwolnione w ten sposób ilości nie trafiły do środowiska, a ostatnim etapem powinno być usuwanie skutków po wydostaniu się lub stracie granulatu. Ograniczenie oraz usuwanie skutków wydostania się granulatu należy przeprowadzać w sposób minimalizujący szkody w środowisku, w szczególności we wrażliwych siedliskach.

⁽¹⁰⁾ Dyrektywa 2002/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2002 r. ustanawiająca wspólnotowy system monitorowania i informacji o ruchu statków i uchylająca dyrektywę Rady 93/75/EWG (Dz.U. L 208 z 5.8.2002, s. 10, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/59/oj>).

- (21) Chociaż celem niniejszego rozporządzenia jest zapobieganie stratom granulatu z tworzyw sztucznych w odniesieniu do wszystkich podmiotów gospodarczych, przewoźników UE i przewoźników spoza UE, należy dostosować obowiązki mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, aby ograniczyć spoczywające na nich obciążenia. Z drugiej strony nie należy uniemożliwiać państwom członkowskim wprowadzania lub utrzymywania bardziej rygorystycznych środków ochronnych. Środki takie – w tym środki ukierunkowane na podmioty gospodarcze, które wykonują operacje obejmujące ponad 5 ton granulatu z tworzyw sztucznych – powinny być zgodne z Traktatami.
- (22) Aby zapewnić identyfikowalność granulatu z tworzyw sztucznych objętego operacjami i transportowanego w każdym państwie członkowskim oraz aby umożliwić właściwym organom skuteczne przeprowadzanie kontroli zgodności, konieczna jest rejestracja instalacji, w których wykonuje się operacje obejmujące granulaty z tworzyw sztucznych, oraz przewoźników transportujących ten granulaty.
- (23) Aby zapobiegać stratom granulatu z tworzyw sztucznych, podmioty gospodarcze powinny ustanowić, wdrożyć i stale aktualizować plan zarządzania ryzykiem, w tym ocenę ryzyka, określając możliwości wydostania się granulatu oraz jego strat oraz dokumentujący w szczególności istniejące specjalne wyposażenie i procedury stosowane do zapobiegania stratom granulatu z tworzyw sztucznych, ograniczania i usuwania ich skutków. W planie zarządzania ryzykiem należy również uwzględniać koszty i korzyści związane z dodatkowym wyposażeniem i procedurami w odniesieniu do zapobiegania zidentyfikowanym ryzykom, z uwzględnieniem charakteru i wielkości instalacji oraz skali jej działalności. W przypadku gdy granulaty z tworzyw sztucznych uzupełniono o dodatki, podmioty gospodarcze powinny przeanalizować zagrożenia związane z tak zmodyfikowanym granulem, a w przypadku gdy prawdopodobne jest, że dodatki te zwiększą szkody dla zdrowia ludzi lub dla środowiska w przypadku strat granulatu z tworzyw sztucznych, podmioty gospodarcze powinny rozważyć włączenie tej informacji do planu zarządzania ryzykiem.
- (24) Aby umożliwić właściwym organom weryfikację zgodności z wymogami planu zarządzania ryzykiem, podmioty gospodarcze powinny przedstawić właściwemu organowi plan zarządzania ryzykiem, który opracowały, wraz ze swoją własną deklaracją zgodności lub świadectwem zgodności, stosownie do przypadku.
- (25) Podmioty gospodarcze powinny mieć możliwość określenia – z zastosowaniem podejścia opartego na analizie ryzyka – specjalnego wyposażenia do zainstalowania lub procedur do wdrożenia. Weryfikując zgodność, właściwe organy powinny mieć jednak możliwość wymagania od podmiotów gospodarczych zmiany planu zarządzania ryzykiem, w tym w drodze podjęcia w określonym terminie któregośkolwiek z działań wymienionych w niniejszym rozporządzeniu, aby zapewnić odpowiednie wdrożenie wymogów niniejszego rozporządzenia.
- (26) Aby ocenić adekwatność planu zarządzania ryzykiem sporządzonego dla każdej instalacji, podmioty gospodarcze powinny prowadzić zapisy szacunkowej ilości strat granulatu z tworzyw sztucznych rocznie, wraz z całkowitą ilością granulatu objętego operacjami w danej instalacji. Aby zmniejszyć obciążenie podmiotów gospodarczych, właściwe organy i podmioty certyfikujące powinny mieć możliwość wykorzystywania informacji na temat szacunkowych uwolnionych ilości w ramach wymogu w zakresie sprawozdawczości przewidzianego na podstawie załącznika XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006.
- (27) Ze względu na charakter swojej działalności przewoźnicy nie powinni być zobowiązani do ustanawiania i wdrażania planu zarządzania ryzykiem. Zamiast tego powinni być zobowiązani do wdrożenia konkretnych środków mających na celu zapobieganie wydostaniu się granulatu i jego stratom, ograniczanie i usuwanie ich skutków. Środki te powinny podlegać weryfikacji przez właściwe organy, przede wszystkim w procesie transportu. Niektóre z tych środków należy wdrożyć podczas operacji załadunku i rozładunku, obarczonych szczególnym ryzykiem wydostawania się strat granulatu. Odpowiedzialność za te operacje zazwyczaj ponoszą zarówno podmioty gospodarcze, jak i przewoźnicy, podczas gdy za transport odpowiedzialni są wyłącznie przewoźnicy.
- (28) Przewoźnicy spoza UE powinni wyznaczyć upoważnionego przedstawiciela, który powinien występować w imieniu danego przewoźnika spoza UE i do którego powinien móc zwrócić się każdy właściwy organ. Upoważniony przedstawiciel powinien zostać wyraźnie wyznaczony w drodze pisemnego upoważnienia przez przewoźnika spoza UE w odniesieniu do szczególnych obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia. Wyznaczenie przedstawiciela nie wpływa na obowiązki lub odpowiedzialność prawną przewoźnika spoza UE wynikającą z niniejszego rozporządzenia. W razie niespełnienia wymogów przez przewoźnika spoza UE upoważniony przedstawiciel powinien podlegać postępowaniom egzekucyjnym w zakresie odnoszącym się do jego upoważnienia.
- (29) Skuteczne wdrożenie działań niezbędnych do zapobiegania stratom granulatu z tworzyw sztucznych, ograniczania i usuwania ich skutków wymaga pełnej współpracy i zaangażowania pracowników, których zatrudniają podmioty gospodarcze, przewoźnicy UE i przewoźnicy spoza UE. Podmioty gospodarcze, przewoźnicy UE i przewoźnicy spoza UE powinni być zobowiązani do przeszkolenia swoich pracowników zgodnie z ich szczególnymi rolami i obowiązkami, aby zapewnić posiadanie przez nich wiedzy na temat wyposażenia oraz umiejętności jego montażu, użytkowania i konserwacji, a także stosowanie procedur niezbędnych do zapewnienia zgodności z wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu, w tym w odniesieniu do monitorowania i zgłaszania strat granulatu z tworzyw sztucznych. W stosownych przypadkach podmioty gospodarcze, przewoźnicy UE i przewoźnicy spoza UE powinni podejmować środki naprawcze, w tym, w razie potrzeby, udoskonalić istniejące urządzenia i procedury. Powinni oni być również zobowiązani do monitorowania i prowadzenia ewidencji rocznych szacunkowych ilości strat, aby pomóc w uzupełnieniu utrzymujących się luk w wiedzy.

- (30) Średnie i duże przedsiębiorstwa mają zazwyczaj bardziej złożoną strukturę ze względu na swoją wielkość. W przypadkach gdy przedsiębiorstwa te użytkują instalacje, w których granulat z tworzyw sztucznych objęty jest operacjami w ilościach równych progowi 1 500 ton rocznie lub od niego wyższych, przedsiębiorstwa te powinny być zobowiązane do wdrożenia, w odniesieniu do każdej instalacji, dodatkowych działań, takich jak przeprowadzanie rocznej oceny wewnętrznej oraz przyjęcie programu szkoleń uwzględniającego szczególne potrzeby oraz ustaleń dotyczących programu szkoleń. Ocena wewnętrzna mogłaby obejmować aspekty takie jak szacowane ilości i przyczyny strat, wyposażenie lub procedury służące zapobieganiu, ograniczaniu i usuwaniu skutków wdrożone w celu uniknięcia przyszłych strat oraz skuteczność tych procedur i wyposażenia, rozmowy z pracownikami, kontrole istniejących procedur i wyposażenia oraz przegląd wszelkich odpowiednich dokumentów.
- (31) Mikroprzedsiębiorstwa oraz małe, średnie i duże przedsiębiorstwa użytkujące instalacje, w których granulat z tworzyw sztucznych objęty jest operacjami w ilościach poniżej progu 1 500 ton rocznie, powinny podlegać obowiązkowi przedstawienia swojej własnej deklaracji zgodności. Należy im również zapewnić wystarczająco dużo czasu na wykazanie zgodności.
- (32) Przedsiębiorstwa, które użytkują instalacje, w których granulat z tworzyw sztucznych objęty jest operacjami w ilościach równych progowi 1 500 ton rocznie lub od niego wyższych, mogą być odpowiedzialne za większe ryzyko wystąpienia strat granulatu z tworzyw sztucznych. Średnie i duże przedsiębiorstwa, które użytkują instalacje, w których granulat z tworzyw sztucznych objęty jest operacjami w ilościach równych progowi 1 500 ton rocznie lub od niego wyższych, powinny wykazać zgodność z wymogami niniejszego rozporządzenia w drodze uzyskania i odnawiania certyfikatu wydawanego przez podmiot certyfikujący. Zgodnie z podejściem opartym na łańcuchu dostaw, przy jednoczesnym ograniczaniu obciążeń administracyjnych nakładanych, małe przedsiębiorstwa, które użytkują instalacje, w których granulat z tworzyw sztucznych objęty jest operacjami w ilościach równych progowi 1 500 ton rocznie lub od niego wyższych, powinny wykazać zgodność w drodze uzyskania certyfikatu wydawanego przez podmiot certyfikujący z okresem ważności wynoszącym pięć lat. Proces certyfikacji ma również na celu pomóc małym przedsiębiorstwom, które użytkują instalacje, w których granulat z tworzyw sztucznych objęty jest operacjami w ilościach równych progowi 1 500 ton rocznie lub od niego wyższych, w zidentyfikowaniu działań niezbędnych do spełnienia wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu. Po upływie okresu ważności certyfikatu takie małe przedsiębiorstwa powinny wykazać zgodność w drodze powiadamiania właściwego organu o aktualizacji swojego planu zarządzania ryzykiem oraz przedstawiania swojej własnej deklaracji zgodności co pięć lat od ostatniego powiadomienia, chyba że takie małe przedsiębiorstwa postanowią – w odpowiednim czasie – nadal wykazywać zgodność w drodze odnawiania certyfikatu wydawanego przez podmiot certyfikujący.
- (33) Podmioty certyfikujące, a w szczególności świadczący usługi doradcze, nie powinni brać udziału w jakiegokolwiek działalności, która mogłaby kolidować z niezależnością ich osądów lub uczciwością w odniesieniu do czynności certyfikacyjnych, do których został akredytowany. Podmiotami certyfikującymi mogą być akredytowane jednostki oceniające zgodność albo weryfikatorzy środowiskowi uprawnieni do przeprowadzania weryfikacji i walidacji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009⁽¹⁾. W celu zapewnienia jednolitych informacji certyfikat powinien mieć jednolity format.
- (34) Aby umożliwić właściwym organom skuteczniejszą weryfikację zgodności na podstawie niniejszego rozporządzenia, podmioty certyfikujące powinny powiadamiać właściwe organy o wynikach swoich ocen. Certyfikaty nie powinny przesądzać o wyniku oceny zgodności przeprowadzanej przez właściwe organy.
- (35) Aby zapewnić przejrzystość, właściwe organy powinny podawać niektóre informacje do wiadomości publicznej. Informacje te obejmują powiadomienia dotyczące użytkowanych instalacji, udział w transporcie granulatu z tworzyw sztucznych w Unii, w tym znaczące zmiany względem wcześniejszych powiadomień, ustanowienie upoważnionego przedstawiciela, plany zarządzania ryzykiem, własne deklaracje zgodności, certyfikaty i pozwolenia, które powinny być dostępne za pośrednictwem łatwej do znalezienia, bezpłatnej ogólnodostępnej strony internetowej. Aby zapewnić bezpieczeństwo i poufność, właściwe organy powinny jednak móc nie ujawniać konkretnych szczegółowych informacji, jeżeli ich ujawnienie zagroziłoby bezpieczeństwu danych instalacji, społeczności lokalnych lub innym interesom publicznym. Komisja powinna ponadto publikować wykazy krajowych stron internetowych oraz upoważnionych przedstawicieli przewoźników spoza UE, aby zapewnić szeroki dostęp do tych informacji, przy jednoczesnym zachowaniu tajemnicy przedsiębiorstwa.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylające rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE (Dz.U. L 342 z 22.12.2009, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1221/oj>).

- (36) Aby zostać zarejestrowanym w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS), podmioty gospodarcze są zobowiązane do przestrzegania przepisów dotyczących ochrony środowiska, w tym niniejszego rozporządzenia. W związku z tym podmioty gospodarcze zarejestrowane w EMAS należy uznać za spełniające wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu, pod warunkiem że weryfikator środowiskowy upewnił się, że wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu zostały włączone do systemu zarządzania środowiskowego takiego podmiotu gospodarczego i wdrożone. Takie podmioty gospodarcze powinny zatem być zwolnione z obowiązku certyfikacji i powiadamiania właściwych organów przy odnawianiu swoich deklaracji własnych i aktualizacji planu zarządzania ryzykiem. Oprócz zwolnienia przewidzianego dla podmiotów zarejestrowanych w EMAS oraz w celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych innych systemów o wysokim poziomie integralności, podmiotom gospodarczym, które opracowują i wdrażają inne systemy zarządzania środowiskowego dla każdej instalacji, należy umożliwić zwolnienie z wymogu zgodności z niniejszym rozporządzeniem po spełnieniu określonych kryteriów określonych w niniejszym rozporządzeniu.
- (37) Właściwe organy powinny zweryfikować, czy podmioty gospodarcze, przewoźnicy UE i przewoźnicy spoza UE wywiązują się z obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu, posługując się, w stosownych przypadkach, ustaleniami dokonanymi w ramach procesu certyfikacji lub deklaracjami własnymi. Taka weryfikacja powinna opierać się, w stosownych przypadkach, na kontrolach środowiskowych lub innych działaniach weryfikacyjnych, z zastosowaniem podejścia opartego na analizie ryzyka. Kontrole powinny być w miarę możliwości skoordynowane z kontrolami wymaganymi na podstawie innych aktów prawnych Unii. Właściwe organy powinny przekazywać Komisji informacje na temat wykonywania niniejszego rozporządzenia.
- (38) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem za pomocą pozwoleń opartych na systemie regularnych kontroli instalacji w celu zbadania pełnego zakresu oddziaływania tych instalacji na środowisko, w tym związanych z wydostawaniem się granulatu i jego stratami. W przypadku instalacji znajdujących się w państwie członkowskim, które wybrało egzekwowanie i weryfikację zgodności poprzez taki system pozwoleń i regularnych kontroli, podmioty gospodarcze powinny być zwolnione z obowiązku uzyskania certyfikatu lub przedstawiania swojej własnej deklaracji zgodności w odniesieniu do tych instalacji, w przypadku których podmioty te posiadają pozwolenie nakładające warunki niezbędne do zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem. W przypadku instalacji, wobec których ma zastosowanie takie zwolnienie, podmioty gospodarcze powinny powiadamiać odpowiednie właściwe organy o planie zarządzania ryzykiem i o jego regularnych aktualizacjach. W przypadku gdy zgodność jest zapewniana za pomocą pozwoleń, państwa członkowskie powinny podejmować niezbędne kroki w celu przeglądu warunków przewidzianych w istniejących pozwoleniach oraz wydawać nowe pozwolenia umożliwiające zapewnienie w stosownym czasie zgodności z niniejszym rozporządzeniem.
- (39) Dyrektywa 2008/98/WE przewiduje, że państwa członkowskie zobowiązane są wymagać od podmiotów zajmujących się recyklingiem uzyskania pozwolenia, którego warunki zapewniają, aby produkcja granulatu z tworzyw sztucznych odbywała się w sposób niezagrażający zdrowiu ludzi ani nieszkodzący środowisku, w szczególności poprzez unikanie zagrożeń dla wody, powietrza, gleby, roślin lub zwierząt.
- (40) Aby zminimalizować skutki wszelkich strat, podmioty gospodarcze, przewoźnicy UE i przewoźnicy spoza UE powinni podejmować środki naprawcze niezbędne do przywrócenia zgodności z niniejszym rozporządzeniem. Wymagane środki naprawcze powinny być proporcjonalne do stwierdzonego naruszenia i jego spodziewanych szkodliwych skutków dla środowiska. W przypadku wykrycia przez właściwe organy naruszenia niniejszego rozporządzenia organy te powinny powiadomić podmiot gospodarczy, przewoźnika UE lub przewoźnika spoza UE o tym naruszeniu oraz zażądać podjęcia środków naprawczych w celu przywrócenia zgodności.
- (41) Właściwe organy powinny posiadać minimalny zestaw uprawnień w zakresie przeprowadzania kontroli i egzekwowania przepisów w celu zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem, szybszej i skuteczniejszej współpracy między takimi organami oraz powstrzymywania podmiotów gospodarczych, przewoźników UE i przewoźników spoza UE, upoważnionych przedstawicieli, załadowców oraz operatorów, agentów i kapitanów statków morskich przewożących granulaty z tworzyw sztucznych, w stosownych przypadkach, przed naruszeniem niniejszego rozporządzenia. Uprawnienia te powinny być wystarczające do sprostania wyzwaniom związanym z egzekwowaniem przepisów oraz do zapobiegania wykorzystywaniu luk w systemie egzekwowania przez podmioty gospodarcze nieprzestrzegające przepisów poprzez przenoszenie się do państw członkowskich, których właściwe organy nie są przygotowane do zajmowania się niezgodnymi z prawem praktykami. Właściwe organy powinny mieć możliwość wykorzystania wszelkich faktów i okoliczności danej sprawy jako dowodów do celów prowadzonej przez nie kontroli.
- (42) Mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa mają znaczny udział w łańcuchu dostaw granulatu z tworzyw sztucznych. Wypełniając odpowiednie obowiązki określone w niniejszym rozporządzeniu, przedsiębiorstwa te mogą stawać w obliczu szczególnych wyzwań związanych z wdrażaniem oraz ponosić proporcjonalnie wyższe koszty. Komisja powinna podnosić świadomość podmiotów gospodarczych i przewoźników w zakresie konieczności zapobiegania stratom granulatu z tworzyw sztucznych. Ponadto Komisja, w porozumieniu ze wszystkimi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, powinna opracować materiały szkoleniowe – które mogą przybrać różne formy, w tym poradników i kursów – aby pomóc podmiotom gospodarczym i przewoźnikom w wypełnianiu ich obowiązków, w szczególności w odniesieniu do wymogów dotyczących oceny ryzyka. W związku z tym należy wziąć pod uwagę zalecenie OSPAR 2021/06. Państwa członkowskie powinny zapewnić dostęp do informacji i pomocy – w szczególności dla mikroprzedsiębiorstw oraz małych przedsiębiorstw – w zakresie wywiązywania się z obowiązków oraz przestrzegania wymogów dotyczących oceny ryzyka. Pomoc udzielana przez państwa członkowskie mogłaby obejmować wsparcie techniczne i specjalistyczne szkolenia dla wszystkich pracowników, którzy wykonują operacje obejmujące granulaty z tworzyw sztucznych. Mogłaby ona obejmować również wsparcie finansowe – w tym do celów certyfikacji dla małych przedsiębiorstw, a także dostęp do finansowania. Państwa członkowskie powinny podejmować działania zgodnie z mającymi zastosowanie zasadami pomocy państwa.

- (43) Aby stworzyć wspólne podstawy szacowania strat granulatu z tworzyw sztucznych, konieczne jest ustanowienie znormalizowanej metodyki, określonej w normie zharmonizowanej, przyjmowanej zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012⁽¹²⁾. W rozporządzeniu (UE) nr 1025/2012 przewidziano procedurę sprzeciwu wobec norm zharmonizowanych, w przypadku gdy normy takie nie spełniają w pełni wymogów określonych w tym rozporządzeniu.
- (44) Aby zapewnić osiągnięcie celów niniejszego rozporządzenia oraz skuteczne egzekwowanie jego wymogów, państwa członkowskie powinny wyznaczyć swoje własne właściwe organy odpowiedzialne za stosowanie i egzekwowanie niniejszego rozporządzenia. W przypadku gdy na ich terytorium istnieje więcej niż jeden wyznaczony właściwy organ, państwa członkowskie powinny zapewnić ścisłą współpracę między wszystkimi wyznaczonymi właściwymi organami w celu zapewnienia skutecznego wykonywania przez te organy ich obowiązków.
- (45) Aby zapewnić zgodność, właściwe organy powinny również podejmować niezbędne kroki, w tym kontrole i przesłuchania na podstawie odpowiednich informacji, takich jak uzasadnione skargi złożone przez strony trzecie. Strony trzecie wnoszące skargę powinny mieć możliwość wykazania wystarczającego interesu lub powoływania się na naruszenie prawa.
- (46) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby wszelkie środki podejmowane przez ich właściwe organy na podstawie niniejszego rozporządzenia podlegały skutecznym środkom zaskarżenia zgodnie z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”). Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej zapewnienie ochrony sądowej praw osób na podstawie prawa Unii jest zadaniem sądów państw członkowskich. Ponadto art. 19 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) zobowiązuje państwa członkowskie do ustanowienia środków wystarczających do zapewnienia skutecznej ochrony prawnej w dziedzinach objętych prawem Unii. W tym względzie państwa członkowskie powinny zapewnić, aby społeczeństwo, w tym osoby fizyczne lub prawne objęte niniejszym rozporządzeniem, miały dostęp do wymiaru sprawiedliwości zgodnie ze zobowiązaniami, które państwa członkowskie podjęły jako strony Konwencji Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ (EKG ONZ) o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, podpisanej w dniu 25 czerwca 1998 r.⁽¹³⁾ (zwanej dalej „konwencją z Aarhus”).
- (47) Państwa członkowskie powinny ustanowić przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszego rozporządzenia oraz zapewnić wdrożenie tych przepisów. Państwa członkowskie mogą ustanowić przepisy dotyczące zarówno kar administracyjnych, jak i sankcji karnych. Nałożenie sankcji karnych i kar administracyjnych nie powinno w żadnym razie prowadzić do naruszenia prawa do niebycia ponownie sądzonym lub karanym w postępowaniu karnym za ten sam czyn zabroniony (zasada *ne bis in idem*), zgodnie z interpretacją Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. W przypadku najpoważniejszych naruszeń popełnionych przez osobę prawną, takich jak naruszenia o dużej wadze ze względu na ich charakter, zakres i powtarzalność, lub gdy naruszenia te stwarzają duże ryzyko dla zdrowia ludzi lub środowiska, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby ich krajowy system sankcji obejmował administracyjne kary pieniężne, których maksymalna wysokość powinna stanowić co najmniej 3 % rocznego obrotu tej osoby prawnej w Unii w roku obrotowym poprzedzającym rok, w którym została nałożona administracyjna kara pieniężna. W przypadku takich naruszeń oraz bez uszczerbku dla obowiązków państw członkowskich wynikających z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE⁽¹⁴⁾ państwa członkowskie powinny mieć możliwość równoległego lub alternatywnego nakładania sankcji karnych, pod warunkiem że są one skuteczne, proporcjonalne i odstraszaające.
- (48) W stosownych przypadkach państwa członkowskie powinny wspierać finansowanie projektów mających na celu: usuwanie skutków na obszarach zanieczyszczonych granulatami z tworzyw sztucznych z wykorzystaniem praktyk zrównoważonych środowiskowo; zbieranie, przetwarzanie i dostarczanie informacji na temat awarii lub wypadków powodujących straty oraz powiązanych reakcji; zwiększenie wiedzy na temat skutków strat granulatu z tworzyw sztucznych dla zdrowia ludzi i środowiska; oraz promowanie programów na rzecz podnoszenia świadomości, w szczególności w odniesieniu do najbardziej dotkniętych obszarów, takich jak strefy przemysłowe i porty.

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej, zmieniające dyrektywy Rady 89/686/EWG i 93/15/EWG oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/9/WE, 94/25/WE, 95/16/WE, 97/23/WE, 98/34/WE, 2004/22/WE, 2007/23/WE, 2009/23/WE i 2009/105/WE oraz uchylające decyzję Rady 87/95/EWG i decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1673/2006/WE (Dz.U. L 316 z 14.11.2012, s. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1025/oj>).

⁽¹³⁾ Dz.U. L 124 z 17.5.2005, s. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/convention/2005/370/oj>.

⁽¹⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne (Dz.U. L 328 z 6.12.2008, s. 28, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/99/oj>).

- (49) W przypadku wystąpienia szkód dla zdrowia ludzi wynikających z naruszenia niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie powinny zapewnić, aby osoby prywatne, które poniosły szkody, mogły dochodzić i uzyskiwać odszkodowanie z tytułu tych szkód od odpowiednich osób fizycznych lub prawnych. Takie zasady dotyczące odszkodowania przyczyniają się do osiągnięcia celów polegających na zachowaniu, ochronie i poprawie jakości środowiska i ochronie zdrowia ludzi, jak określono w art. 191 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Leżą one również u podstaw prawa do życia oraz prawa człowieka do integralności i ochrony zdrowia zgodnie z art. 2, 3 i 35 Karty oraz prawa do skutecznego środka prawnego określonego w art. 47 Karty. Ponadto dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/35/WE⁽¹⁵⁾ nie daje stronom prywatnym prawa do odszkodowania z powodu szkód wyrządzonych środowisku lub bezpośredniego zagrożenia wystąpieniem takich szkód.
- (50) Niniejsze rozporządzenie powinno zatem uwzględniać prawo do odszkodowania z tytułu szkód poniesionych przez osoby prywatne, aby zapewnić im możliwość ochrony ich praw związanych ze szkodami dla zdrowia spowodowanymi naruszeniami niniejszego rozporządzenia, a tym samym zapewnić jego skuteczniejsze egzekwowanie. Procedury dotyczące dochodzenia odszkodowania należy opracować i stosować w taki sposób, aby nie uniemożliwiały ani nadmiernie nie utrudniały korzystania z prawa do odszkodowania.
- (51) Wpływ niniejszego rozporządzenia na autonomię proceduralną państw członkowskich powinien być ograniczony do tego, co jest niezbędne do realizacji jego celów w postaci ochrony zdrowia ludzi poprzez bezpieczne środowisko, oraz nie powinien rozciągać się na inne krajowe przepisy proceduralne ustanawiające prawo do ubiegania się o odszkodowanie z tytułu naruszeń niniejszego rozporządzenia. Takie krajowe przepisy nie powinny jednak utrudniać skutecznego funkcjonowania mechanizmu ubiegania się o odszkodowanie wymaganego na podstawie niniejszego rozporządzenia.
- (52) Aby zapewnić osobom prywatnym możliwość ochrony ich praw związanych ze szkodami dla zdrowia spowodowanymi naruszeniami niniejszego rozporządzenia, a tym samym zapewnić skuteczniejsze egzekwowanie tych przepisów, organizacje pozarządowe propagujące ochronę zdrowia ludzi lub ochronę środowiska, lub organizacje propagujące ochronę konsumentów i spełniające wszelkie wymogi prawa krajowego, jako członkowie zainteresowanej społeczności, powinny być uprawnione do udziału, w imieniu albo na rzecz osoby poszkodowanej, w postępowaniach określonych przez państwa członkowskie, bez uszczerbku dla krajowych przepisów proceduralnych dotyczących reprezentacji i obrony w sądach. Państwa członkowskie zazwyczaj posiadają autonomię proceduralną służącą zapewnieniu skutecznego środka prawnego przeciwko naruszeniom prawa Unii, z zastrzeżeniem poszanowania zasad równoważności i skuteczności. Doświadczenie pokazuje jednak, że mimo istnienia przytłaczających dowodów epidemiologicznych wskazujących na negatywne skutki zdrowotne zanieczyszczenia dla społeczeństwa, nie jest proste ustalenie bezpośredniego związku między konkretnym przypadkiem straty granulatu z tworzyw sztucznych a konkretnym wpływem na zdrowie ludzi lub środowisko, a taki wpływ na ogół nie jest również natychmiastowy.
- (53) W celu uwzględnienia postępu technicznego i naukowego należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do zmian w załącznikach do niniejszego rozporządzenia. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽¹⁶⁾. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (54) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do zgłaszania informacji na temat wykonywania niniejszego rozporządzenia. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽¹⁷⁾.
- (55) Aby zapewnić podmiotom gospodarczym, przewoźnikom UE, przewoźnikom spoza UE, załodowncom oraz operatorom, agentom i kapitanom statków morskich wystarczająco dużo czasu na dostosowanie się do wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu, należy odroczyć jego stosowanie.

⁽¹⁵⁾ Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu (Dz.U. L 143 z 30.4.2004, s. 56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/35/oj>).

⁽¹⁶⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj.

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (56) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie zapobieganie stratom granulatu z tworzyw sztucznych, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary lub skutki działań możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia obowiązki w zakresie wykonywania operacji obejmujących granulaty z tworzyw sztucznych w celu zapobiegania stratom na wszystkich etapach jego łańcucha dostaw, z myślą o całkowitej eliminacji strat granulatu z tworzyw sztucznych.
2. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do następujących osób fizycznych i prawnych:
 - a) podmioty gospodarcze wykonujące w Unii operacje obejmujące granulaty z tworzyw sztucznych w ilościach równych progowi 5 ton w poprzednim roku kalendarzowym lub od niego wyższych;
 - b) podmioty gospodarcze użytkujące w Unii instalacje do czyszczenia pojemników i zbiorników na granulaty z tworzyw sztucznych;
 - c) przewoźnicy UE i przewoźnicy spoza UE przewożący w Unii granulaty z tworzyw sztucznych; oraz
 - d) załadowcy i operatorzy, agenci i kapitanowie statków morskich opuszczających port państwa członkowskiego lub zawijających do takiego portu i przewożących granulaty z tworzyw sztucznych w kontenerach.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „granulaty z tworzyw sztucznych” oznacza masę materiału zawierającego polimery, niezależnie od kształtu, formy lub rozmiaru tego materiału, który jest wykorzystywany do formowania w procesach wytwarzania produktów z tworzyw sztucznych, bez względu na jego rzeczywiste zastosowanie;
- 2) „wydostanie się” oznacza jednorazowe uwolnienie się lub długotrwałe uwalnianie się granulatu z tworzyw sztucznych na zewnątrz pierwotnego zabezpieczenia w granicach instalacji lub w obrębie pojazdów drogowych, wagonów kolejowych lub statków żeglugi śródlądowej przewożących granulaty z tworzyw sztucznych;
- 3) „strata” oznacza jednorazowe uwolnienie się lub długotrwałe uwalnianie się granulatu z tworzyw sztucznych do środowiska na jakimkolwiek etapie łańcucha dostaw, poza granice instalacji lub na zewnątrz pojazdów drogowych, wagonów kolejowych, statków żeglugi śródlądowej lub statków morskich opuszczających port państwa członkowskiego lub zawijających do takiego portu, przewożących granulaty z tworzyw sztucznych;
- 4) „instalacja” oznacza każdy obiekt, budowlę, lokalizację, teren lub miejsce, w którym prowadzony jest co najmniej jeden rodzaj działalności gospodarczej obejmującej operacje obejmujące granulaty z tworzyw sztucznych;
- 5) „podmiot gospodarczy” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która użytkuje lub kontroluje instalację w całości lub częściowo lub, w przypadku gdy jest to przewidziane w prawie krajowym, której przyznano decydujące uprawnienia ekonomiczne w kwestii technicznego funkcjonowania instalacji;
- 6) „przewoźnik UE” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w państwie członkowskim, zajmującą się transportem granulatu z tworzyw sztucznych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej z wykorzystaniem pojazdów drogowych, wagonów kolejowych lub statków żeglugi śródlądowej;
- 7) „przewoźnik spoza UE” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w państwie trzecim, zajmującą się transportem granulatu z tworzyw sztucznych w ramach jej działalności gospodarczej w Unii z wykorzystaniem pojazdów drogowych, wagonów kolejowych lub statków żeglugi śródlądowej;
- 8) „załadowca” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która zawarła lub w której imieniu, lub z której upoważnienia zawarto umowę o przewóz towarów z jakąkolwiek osobą fizyczną lub prawną zajmującą się transportem granulatu z tworzyw sztucznych w ramach jej działalności gospodarczej z wykorzystaniem statków morskich;
- 9) „operator” oznacza właściciela statku morskiego lub zarządzającego statkiem morskim;
- 10) „agent” oznacza każdą osobę zobowiązaną lub upoważnioną do przekazywania informacji w imieniu operatora;

- 11) „mikroprzedsiębiorstwo, małe lub średnie przedsiębiorstwo” oznacza mikroprzedsiębiorstwo, małe lub średnie przedsiębiorstwo w rozumieniu załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE ⁽¹⁸⁾;
- 12) „duże przedsiębiorstwo” oznacza przedsiębiorstwo niebędące mikroprzedsiębiorstwem ani małym lub średnim przedsiębiorstwem;
- 13) „właściwy organ” oznacza organ lub podmiot wyznaczony przez państwo członkowskie do wypełnienia jego zobowiązań wynikających z niniejszego rozporządzenia;
- 14) „upoważniony przedstawiciel” oznacza osobę fizyczną lub prawną mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii, wyznaczoną, zgodnie z art. 4, w drodze pisemnego upoważnienia przez przewoźnika spoza UE do występowania w jego imieniu w zakresie określonych zadań w odniesieniu do obowiązków określonych w art. 3 ust. 2 i 3, art. 5 ust. 6 akapit trzeci oraz art. 15 ust. 1;
- 15) „podmiot certyfikujący” oznacza którąkolwiek z poniższych osób fizycznych lub prawnych:
 - a) jednostkę oceniającą zgodność zdefiniowaną w art. 2 pkt 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 ⁽¹⁹⁾;
 - b) osobę fizyczną lub prawną, która otrzymała licencję na przeprowadzanie weryfikacji i walidacji zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1221/2009;
- 16) „ocena zgodności” oznacza proces wykazujący, czy dana instalacja spełnia mające zastosowanie przepisy niniejszego rozporządzenia oraz aktów delegowanych przyjętych na jego podstawie;
- 17) „pozwolenie” oznacza pisemną zgodę na użytkowanie instalacji wydaną przez odpowiedni właściwy organ.

Artykuł 3

Obowiązki ogólne

1. Podmioty gospodarcze, przewoźnicy UE i przewoźnicy spoza UE zapewniają unikanie strat. W przypadku wystąpienia strat podmioty gospodarcze, przewoźnicy UE i przewoźnicy spoza UE podejmują natychmiastowe działania w celu ograniczenia oraz usunięcia skutków tych strat zgodnie z praktykami zrównoważonymi środowiskowo.
2. Podmioty gospodarcze powiadamiają właściwe organy państwa członkowskiego o każdej instalacji znajdującej się w tym państwie członkowskim, którą użytkują lub kontrolują lub, w stosownych przypadkach, w odniesieniu do której przyznano im decydujące uprawnienia ekonomiczne w kwestii jej technicznego funkcjonowania. W przypadku każdej zgłoszonej instalacji podmioty te określają, czy w instalacji tej granulat z tworzyw sztucznych objęty jest operacjami w ilościach poniżej progu 1 500 ton rocznie, równych temu progowi lub od niego wyższych. Przed wykonaniem po raz pierwszy transportu granulatu z tworzyw sztucznych w Unii przewoźnicy UE lub upoważnieni przedstawiciele, o których mowa w art. 4, stosownie do przypadku, powiadamiają właściwe organy państwa członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania lub siedzibę dany przewoźnik UE lub upoważniony przedstawiciel, o ich udziale w transporcie granulatu z tworzyw sztucznych w Unii oraz wykorzystywanym środku transportu.
3. Podmioty gospodarcze, przewoźnicy UE oraz upoważnieni przedstawiciele powiadamiają właściwe organy, o których mowa w ust. 2, o wszelkich znaczących zmianach względem wcześniejszych powiadomień dokonanych zgodnie z ust. 2 w odniesieniu do danych instalacji i działań związanych z prowadzeniem operacji obejmujących granulat z tworzyw sztucznych i z jego transportem, w tym o każdym zamknięciu istniejącej instalacji, wstrzymaniu działań w zakresie transportu lub w przypadku gdy przestają podlegać niniejszemu rozporządzeniu, oraz o wszelkich zmianach w odniesieniu do ilości objętego operacjami granulatu z tworzyw sztucznych, które są istotne dla stosowania obowiązków związanych z progami.

Artykuł 4

Upoważnieni przedstawiciele przewoźników spoza UE

1. Przewoźnicy spoza UE wyznaczają na piśmie upoważnionego przedstawiciela w co najmniej jednym państwie członkowskim, w którym wykonują transport granulatu z tworzyw sztucznych.

⁽¹⁸⁾ Zalecenie Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz. U. L 124 z 20.5.2003, s. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj>).

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/765/oj>).

2. Przewoźnicy spoza UE udzielają na piśmie upoważnienia upoważnionym przedstawicielom do występowania w ich imieniu w celu zapewnienia zgodności z art. 3 ust. 2 i 3, art. 5 ust. 6 akapit trzeci oraz art. 15 ust. 1 niniejszego rozporządzenia. Do takiego upoważnionego przedstawiciela można się zwracać dodatkowo lub zamiast kontaktu z przewoźnikiem spoza UE. Upoważnienie upoważnionego przedstawiciela jest ważne jedynie wtedy, gdy zostanie przez niego zaakceptowane na piśmie. Wyznaczenie upoważnionego przedstawiciela pozostaje bez uszczerbku dla działań prawnych, które mogą zostać podjęte przeciwko przewoźnikowi spoza UE.

3. Przewoźnik spoza UE informuje równocześnie właściwe organy danego państwa członkowskiego, o którym mowa w ust. 1, oraz Komisję o wyznaczeniu upoważnionego przedstawiciela i o jego upoważnieniu przed wykonaniem pierwszego transportu granulatu z tworzyw sztucznych w Unii.

Artykuł 5

Obowiązki dotyczące operacji obejmujących granulaty z tworzyw sztucznych

1. Podmioty gospodarcze podejmują następujące działania:

- a) sporządzają plan zarządzania ryzykiem dla każdej instalacji zgodnie z załącznikiem I, uwzględniając charakter i wielkość instalacji oraz skalę jej działalności;
- b) instalują wyposażenie i wykonują procedury opisane w planie zarządzania ryzykiem; oraz
- c) powiadamiają właściwy organ państwa członkowskiego, w którym znajduje się instalacja, o planie zarządzania ryzykiem, przekazując swoją własną deklarację zgodności wydaną według wzoru określonego w załączniku II.

Podmioty gospodarcze na bieżąco aktualizują plan zarządzania ryzykiem, uwzględniając w szczególności niedociągnięcia stwierdzone na podstawie doświadczenia w operacjach obejmujących granulaty z tworzyw sztucznych, oraz udostępniają go na żądanie właściwym organom.

2. Podmioty gospodarcze będące małymi, średnimi lub dużymi przedsiębiorstwami użytkującymi instalacje, w których w poprzednim roku kalendarzowym granulaty z tworzyw sztucznych objęty były operacjami w ilościach poniżej progu 1 500 ton, lub które są mikroprzedsiębiorstwami, powiadamiają właściwy organ państwa członkowskiego, w którym znajduje się instalacja, o aktualizacji planu zarządzania ryzykiem dla każdej instalacji, a także o odnowieniu swojej własnej deklaracji zgodności co pięć lat od ostatniego powiadomienia.

3. Właściwe organy mogą wymagać od podmiotów gospodarczych podejmowania następujących działań:

- a) zmiany planów zarządzania ryzykiem zgłoszonych zgodnie z ust. 1 i 2 w celu zapewnienia skutecznego zapobiegania stratom oraz, w stosownych przypadkach, ograniczenia i usunięcia ich skutków, a także zapewnienia zgodności z wymogami określonymi w załączniku I; oraz
- b) terminowego wdrażania wszelkich działań wymienionych w załączniku I.

4. Przewoźnicy UE i przewoźnicy spoza UE zapewniają wdrożenie działań określonych w załączniku III.

5. Podmioty gospodarcze wdrażające działania określone w planie zarządzania ryzykiem oraz przewoźnicy UE i przewoźnicy spoza UE wdrażający działania określone w załączniku III wdrażają je zgodnie z następującą kolejnością priorytetów:

- a) działania mające na celu zapobieganie wydostawaniu się granulatu;
- b) działania mające na celu powstrzymanie dalszego wydostawania się granulatu, aby nie dopuścić do strat;
- c) działania służące usuwaniu skutków po wydostaniu się lub stracie granulatu.

6. Podmioty gospodarcze, przewoźnicy UE i przewoźnicy spoza UE mają następujące obowiązki:

- a) zapewnianie, aby ich pracownicy byli przeszkoleni zgodnie ze swoimi szczególnymi rolami i obowiązkami, aby mieli wiedzę na temat odpowiedniego wyposażenia i byli w stanie z niego korzystać oraz byli w stanie stosować procedury służące zapewnieniu zgodności z niniejszym rozporządzeniem; oraz

- b) prowadzenie ewidencji rocznych szacunkowych ilości strat i całkowitej ilości granulatu z tworzyw sztucznych objętego operacjami.

Po upływie sześciu miesięcy od opublikowania odpowiedniej normy zharmonizowanej w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub od dnia rozpoczęcia stosowania aktu wykonawczego, o którym mowa w art. 18 ust. 3, podmioty gospodarcze, przewoźnicy UE i przewoźnicy spoza UE szacują ilości strat, o których mowa w akapicie pierwszym lit. b) niniejszego ustępu, zgodnie ze znormalizowaną metodyką, o której mowa w art. 18.

Upoważnieni przedstawiciele przekazują dowód wywiązania się przez przewoźników spoza UE z obowiązku określonego w akapicie pierwszym lit. a). Podmioty gospodarcze, przewoźnicy UE oraz upoważnieni przedstawiciele przechowują ewidencję, o której mowa w akapicie pierwszym lit. b), przez okres pięciu lat i udostępniają ją na żądanie właściwym organom oraz, w stosownych przypadkach, podmiotom certyfikującym do celów art. 6.

7. W przypadku gdy działania podjęte w celu zapobiegania wydostaniu się i stratom granulatu oraz ograniczenia i usuwania ich skutków nie powiodą się, podmioty gospodarcze, przewoźnicy UE i przewoźnicy spoza UE niezwłocznie podejmują środki naprawcze.

8. Każdego roku podmioty gospodarcze będące średnimi lub dużymi przedsiębiorstwami użytkującymi instalacje, w których w poprzednim roku kalendarzowym granulat z tworzyw sztucznych objęty był operacjami w ilościach równych progowi 1 500 ton lub od niego wyższych, przeprowadzają dla każdej instalacji wewnętrzną ocenę stanu zgodności instalacji z wymogami zawartymi w planie zarządzania ryzykiem określonym w załączniku I lub z warunkami, na jakich przyznano im pozwolenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lit. a).

Podmioty gospodarcze, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, przechowują ewidencję wewnętrznych ocen przez okres pięciu lat i udostępniają ją na żądanie właściwym organom oraz podmiotom certyfikującym do celów art. 6.

Artykuł 6

Certyfikacja

1. Do dnia 17 grudnia 2027 r., a następnie co trzy lata, podmioty gospodarcze będące dużymi przedsiębiorstwami wykazują, w drodze uzyskania certyfikatu wydanego przez podmiot certyfikujący, że proces wykonywania operacji obejmujących granulat z tworzyw sztucznych w każdej instalacji, w której w poprzednim roku kalendarzowym granulat z tworzyw sztucznych objęty był operacjami w ilościach równych progowi 1 500 ton lub od niego wyższych, spełnia wymogi określone w załączniku I.

2. Do dnia 17 grudnia 2028 r., a następnie co cztery lata, podmioty gospodarcze będące średnimi przedsiębiorstwami wykazują, w drodze uzyskania certyfikatu wydanego przez podmiot certyfikujący, że proces wykonywania operacji obejmujących granulat z tworzyw sztucznych w każdej instalacji, w której w poprzednim roku kalendarzowym granulat z tworzyw sztucznych objęty był operacjami w ilościach równych progowi 1 500 ton lub od niego wyższych, spełnia wymogi określone w załączniku I.

3. Do dnia 17 grudnia 2030 r. podmioty gospodarcze będące małymi przedsiębiorstwami wykazują, w drodze uzyskania certyfikatu wydanego przez podmiot certyfikujący, że proces wykonywania operacji obejmujących granulat z tworzyw sztucznych w każdej instalacji, w której granulat z tworzyw sztucznych objęty był operacjami w ilościach równych progowi 1 500 ton w poprzednim roku kalendarzowym lub od niego wyższych, spełnia wymogi określone w załączniku I. Certyfikat ten jest ważny 5 lat.

Podmioty gospodarcze, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, po upływie okresu ważności certyfikatu przestrzegają art. 5 ust. 2, chyba że zdecydują się odnowić ten certyfikat zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego ustępu.

4. Podmioty certyfikujące przeprowadzają kontrole na miejscu, w tym, w miarę dostępności, w bezpośrednim otoczeniu, w celu zapewnienia, aby plan zarządzania ryzykiem był adekwatny do celów zapobiegania stratom granulatu z tworzyw sztucznych oraz aby wszystkie środki zawarte w tym planie zostały należycie wdrożone.

5. Certyfikaty muszą spełniać następujące wymogi:

a) muszą być wydawane zgodnie ze wzorem formularza określonym w załączniku IV oraz w formie elektronicznej;

b) muszą określać podmiot gospodarczy, instalację objętą certyfikatem, datę każdej z kontroli przeprowadzonych na miejscu oraz okres ważności;

c) muszą poświadczać zgodność instalacji objętej certyfikatem z wymogami określonymi w załączniku I.

6. Podmioty certyfikujące bez zbędnej zwłoki powiadamiają właściwy organ o:

- a) wydanych certyfikatach;
- b) certyfikatach zawieszonych lub wycofanych;
- c) zmianach certyfikatów.

Artykuł 7

Zgodność zapewniana w drodze pozwoleń

1. Państwa członkowskie mogą zwolnić podmioty gospodarcze z obowiązków określonych w art. 5 ust. 1 lit. c) i art. 5 ust. 2, a także z obowiązku uzyskania certyfikatu zgodnie z art. 6 ust. 1, 2 i 3 w odniesieniu do każdej instalacji, pod warunkiem że:

- a) użytkowanie instalacji podlega obowiązkowi uzyskania pozwolenia;
- b) podmiot gospodarczy powiadomił właściwy organ odpowiedzialny za wydawanie pozwoleń o swoim planie zarządzania ryzykiem oraz o jego aktualizacjach co 3 lata w przypadku dużych przedsiębiorstw, co 4 lata w przypadku średnich przedsiębiorstw oraz co 5 lat w przypadku mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw;
- c) pozwolenie zostało wydane lub poddano je przeglądowi oraz, w razie konieczności, zaktualizowano w oparciu o weryfikację przestrzegania przez podmioty gospodarcze wymogów określonych w załączniku I, po uprzednim powiadomieniu o planie zarządzania ryzykiem i jego kolejnych aktualizacjach, o którym mowa w lit. b); oraz
- d) instalacja podlega regularnym kontrolom przeprowadzanym przez właściwe organy – w tym wizytom w obiekcie – w ramach którym badany jest pełen zakres odnośnych skutków oddziaływania tych instalacji na środowisko, w tym skutków wydostawania się i strat granulatu, z częstotliwością, o której mowa w art. 5 ust. 2, oraz z częstotliwością równoważną częstotliwości wynikającej ze stosowania art. 6 ust. 1, 2 i 3.

2. Państwo członkowskie powiadamia Komisję o zwolnieniu udzielonym podmiotom gospodarczym oraz o przepisach krajowych dotyczących pozwoleń.

Artykuł 8

Zgodność poprzez systemy zarządzania środowiskowego

1. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w systemie ekzarządzania i audytu (EMAS) zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1221/2009 są zwolnione z wywiązywania się z obowiązków określonych w art. 5 ust. 2 oraz art. 6 ust. 1, 2 i 3 niniejszego rozporządzenia, pod warunkiem że weryfikator środowiskowy zdefiniowany w art. 2 pkt 20 rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 upewnił się, że wymogi określone w załączniku I do niniejszego rozporządzenia zostały włączone do systemu zarządzania środowiskowego tego podmiotu gospodarczego i wdrożone.

2. Państwa członkowskie mogą zwolnić podmioty gospodarcze z obowiązku zgodności z art. 5 ust. 2 oraz art. 6 ust. 1, 2 i 3, jeżeli podmioty te opracowały i wdrożyły system zarządzania środowiskowego (SZŚ) dla każdej instalacji, oraz pod warunkiem że:

- a) akredytowany podmiot certyfikujący przeprowadził ocenę zgodności, w tym poprzez kontrole na miejscu, w celu weryfikacji, że system zarządzania środowiskowego i sposób jego wdrożenia spełniają wymogi określone w załączniku I;
- b) podmiot gospodarczy powiadomił właściwe organy o ocenie zgodności systemu zarządzania środowiskowego, o którym mowa w lit. a), w tym w odniesieniu do informacji dotyczących podmiotu gospodarczego, instalacji, której zgodność podlega weryfikacji, dnia, w którym przeprowadzane są kontrole na miejscu oraz okresu ważności oceny zgodności; oraz
- c) regularne oceny zgodności systemu zarządzania środowiskowego obejmują, co najmniej raz na trzy lata, ocenę ich wdrażania zgodnie z wymogami określonymi w załączniku I.

Artykuł 9

Akredytacja podmiotów certyfikujących

Akredytacja podmiotów certyfikujących, o których mowa w art. 2 pkt 15 lit. a), obejmuje ocenę zgodności z następującymi wymogami:

- a) podmiot certyfikujący jest ustanowiony na podstawie prawa państwa członkowskiego i ma osobowość prawną;
- b) podmiot certyfikujący jest stroną trzecią, niezależną od podmiotu gospodarczego;
- c) podmiot certyfikujący, jego kierownictwo najwyższego szczebla oraz pracownicy odpowiedzialni za ocenę zgodności nie biorą udziału w jakiegokolwiek działalności, która może kolidować z niezależnością ich osądów lub uczciwością w odniesieniu do czynności certyfikacyjnych;
- d) podmiot certyfikujący i jego pracownicy działają w sposób niedyskryminacyjny oraz wykonują swe zadania z zachowaniem najwyższego stopnia uczciwości zawodowej, posiadają niezbędne kompetencje techniczne oraz nie są poddawani żadnym naciskom ani zachętom, w tym finansowym, które mogłyby wpływać na ich osąd lub wyniki tych czynności. Bezstronność podmiotów certyfikujących, ich kierownictwa najwyższego szczebla oraz pracowników odpowiedzialnych za wykonywanie certyfikacji i zadań tych podmiotów, musi być zagwarantowana;
- e) podmiot certyfikujący dysponuje wiedzą fachową, sprzętem i infrastrukturą wymaganymi do przeprowadzania oceny zgodności, w odniesieniu do której został akredytowany;
- f) podmiot certyfikujący dysponuje wystarczającą liczbą odpowiednio wykwalifikowanych i doświadczonych pracowników odpowiedzialnych za wykonywanie oceny zgodności;
- g) bez uszczerbku dla uprawnień właściwych organów wynikających z art. 16 ust. 3 lit. b) pracownicy podmiotu certyfikującego dochowują tajemnicy zawodowej w odniesieniu do wszystkich informacji uzyskanych podczas przeprowadzania oceny zgodności;
- h) w przypadku gdy podmiot certyfikujący zleca podwykonawstwo określonych zadań związanych z certyfikacją lub korzysta z usług jednostki zależnej, ponosi pełną odpowiedzialność za zadania wykonywane przez podwykonawców lub jednostki zależne, a także ocenia i monitoruje kwalifikacje podwykonawcy lub jednostki zależnej oraz wykonywane przez nich zadania. Podwykonawcy lub jednostki zależne mogą wykonywać jedynie zadania wchodzące w zakres akredytacji podmiotu certyfikującego. Podmioty certyfikujące zapewniają, aby działalność ich podwykonawców lub jednostek zależnych nie wpływała na poufność, obiektywizm ani bezstronność ich czynności certyfikacyjnych.

Artykuł 10

Obowiązek zamieszczania informacji

Bez uszczerbku dla rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008⁽²⁰⁾ i rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 każdy wytwórca, importer, dalszy użytkownik lub dystrybutor wprowadzający do obrotu granulat z tworzyw sztucznych złożony z mikrocząstek polimerów syntetycznych na podstawie pozycji 78 pkt 7 załącznika XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 zamieszcza na etykiecie, opakowaniu, ulotce dołączonej do opakowania lub na karcie charakterystyki informacje, o których mowa w załączniku V do niniejszego rozporządzenia. Informacje te muszą być wyraźnie widoczne, czytelne i nieusuwalne. Informacje tekstowe zamieszcza się w językach urzędowych państw członkowskich, na rynku których granulat z tworzyw sztucznych jest wprowadzony do obrotu, chyba że państwa członkowskie, których to dotyczy, postanowią inaczej. Wytwórca, importer, dalszy użytkownik lub dystrybutor może zamieścić te informacje podczas wypełniania obowiązków na podstawie pozycji 78 pkt 7 załącznika XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006.

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz.U. L 353 z 31.12.2008, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj>).

Artykuł 11

Publiczny dostęp do informacji

1. Właściwe organy udostępniają publicznie, w tym systematycznie za pośrednictwem internetu, na łatwej do znalezienia stronie internetowej, bezpłatnie i nie ograniczając dostępu tylko do zarejestrowanych użytkowników, zapewniając jednocześnie poufność informacji handlowych:

- a) informacje otrzymane zgodnie z art. 3 ust. 2 i 3 i art. 4;
- b) plany zarządzania ryzykiem otrzymane zgodnie z art. 5 ust. 1 i 2;
- c) własne deklaracje zgodności otrzymane zgodnie z art. 5 ust. 1 i 2;
- d) certyfikaty wydane na podstawie art. 6 i powiadomienia otrzymane zgodnie z ust. 6 tego artykułu;
- e) treść decyzji o udzieleniu pozwolenia, w tym kopię pozwolenia oraz wszelkie późniejsze uaktualnienia lub hiperłącze do innych istniejących publicznie dostępnych rejestrów lub stron internetowych ustanowionych na poziomie państw członkowskich, które umożliwiają dostęp do takich pozwoleń i ich późniejszych uaktualnień; oraz
- f) treść oceny zgodności SZŚ otrzymanej zgodnie z art. 8 ust. 2 lit. b).

2. Przy podawaniu do wiadomości publicznej planów zarządzania ryzykiem, o których mowa w ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, właściwe organy nie ujawniają publicznie informacji, o których mowa w załączniku I pkt 1 lit. b). Właściwe organy mogą pominąć część pozostałych informacji, o których mowa w ust. 1 lit. a) i b) niniejszego artykułu, jeżeli ujawnienie tych informacji wpłynęłoby niekorzystnie na bezpieczeństwo danych instalacji, społeczności lokalnych lub na którykolwiek z interesów wymienionych w art. 4 ust. 2 lit. a)–h) dyrektywy 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽²¹⁾. Właściwe organy mogą wymagać, aby podmioty gospodarcze określiły, których części informacji ich zdaniem nie należy podawać do wiadomości publicznej.

3. Komisja publikuje na swojej stronie internetowej wykazy krajowych stron internetowych, o których mowa w ust. 1, pod warunkiem że niezbędne informacje zostały przedłożone przez państwa członkowskie.

4. Komisja sporządza wykaz wyznaczonych upoważnionych przedstawicieli przewoźników spoza UE na podstawie informacji przedłożonych przez tych przewoźników zgodnie z art. 4 ust. 3, oraz podaje ten wykaz do wiadomości publicznej, w tym systematycznie za pośrednictwem internetu, na łatwej do znalezienia stronie internetowej, bezpłatnie i nie ograniczając dostępu tylko do zarejestrowanych użytkowników, zapewniając jednocześnie poufność informacji handlowych.

Artykuł 12

Obowiązki dotyczące transportu granulatu z tworzyw sztucznych drogą morską w kontenerach

1. Załadowcy zapewniają, aby:
- a) granulatu z tworzyw sztucznych był zapakowany w wysokiej jakości opakowania, wystarczająco mocne, aby wytrzymać wstrząsy i obciążenia zwykle występujące podczas transportu, oraz skonstruowane i zamknięte w taki sposób, aby zapobiegać jakimkolwiek stratom zawartości, które mogą powstać w zwykłych warunkach transportu w wyniku drgań lub działania sił przyspieszenia;
 - b) informacje dotyczące transportu identyfikujące kontenery zawierające granulatu z tworzyw sztucznych były przekazane operatorowi, agentowi i kapitanowi statku morskiego w uzupełnieniu informacji dotyczących ładunku wymaganych zgodnie z prawidłem VI/2 Międzynarodowej konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu (SOLAS), zanim granulatu z tworzyw sztucznych zostanie załadowany na pokład; oraz
 - c) informacjom dotyczącym ładunku, o których mowa w lit. b) niniejszego ustępu, towarzyszył szczególny wymóg dotyczący sztautowania kontenerów zawierających granulatu z tworzyw sztucznych zgodnie z ust. 3.

⁽²¹⁾ Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz.U. L 41 z 14.2.2003, s. 26, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/4/oj>).

2. Operatorzy i kapitanowie statków morskich oraz, w stosownych przypadkach, agenci zapewniają, aby w ich posiadaniu był spis, manifest lub odpowiedni plan załadunku zgodnie z informacjami dotyczącymi ładunku otrzymanymi od załadowcy, o których mowa w ust. 1 lit. b).

3. Operatorzy i kapitanowie statków morskich zapewniają, aby kontenery zawierające granulat z tworzyw sztucznych były sztawowane pod pokładem w każdym przypadku, gdy jest to racjonalnie wykonalne, lub na odkrytym pokładzie, na osłoniętych obszarach jego centralnej części. W obu przypadkach takie kontenery muszą być zabezpieczone w celu zminimalizowania zagrożenia dla środowiska morskiego bez uszczerbku dla bezpieczeństwa statku morskiego i osób znajdujących się na pokładzie.

Artykuł 13

Weryfikacja zgodności oraz sprawozdawczość

1. Właściwe organy weryfikują, czy podmioty gospodarcze, przewoźnicy UE, przewoźnicy spoza UE oraz upoważnieni przedstawiciele, załadowcy i operatorzy, agenci i kapitanowie statków morskich wywiązują się z obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu, uwzględniając, w stosownych przypadkach, informacje podane we własnych deklaracjach zgodności, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2, oraz zgromadzone przez podmioty certyfikujące i właściwe organy zgodnie z art. 6 ust. 6 i art. 7 ust. 1 zgodnie ze zwolnieniami przyznanymi na podstawie art. 8. Właściwe organy przeprowadzają kontrole środowiskowe, w tym bez uprzedniego powiadomienia, oraz inne środki weryfikacyjne, stosując podejście oparte na analizie ryzyka.

2. Do dnia 1 stycznia 2030 r., a następnie co trzy lata państwa członkowskie przedkładają Komisji sprawozdanie zawierające informacje jakościowe i ilościowe na temat wykonania niniejszego rozporządzenia w ciągu trzech poprzednich następujących po sobie lat kalendarzowych. Informacje te obejmują:

- a) liczbę podmiotów gospodarczych w podziale na wielkość przedsiębiorstw na podstawie zalecenia Komisji 2003/361/WE i według działalności gospodarczej, ich instalacji oraz liczbę przewoźników UE i przewoźników spoza UE oraz środków transportu wykorzystywanych przez tych przewoźników do transportu granulatu z tworzyw sztucznych;
- b) liczbę planów zarządzania ryzykiem i deklaracji własnych zgłoszonych zgodnie z art. 5 ust. 1 i 2 oraz, odpowiednio, liczbę certyfikatów zgłoszonych zgodnie z art. 6 ust. 6 oraz liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w EMAS lub tych, które wdrożyły SZŚ, spełniając warunki określone w art. 8 ust. 2;
- c) liczbę wydanych pozwoleń spełniających warunki zgodnie z art. 7; oraz
- d) liczbę i wyniki kontroli środowiskowych oraz innych działań weryfikacyjnych przeprowadzonych na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu, a także liczbę awarii i wypadków zgłoszonych zgodnie z art. 14 ust. 1 oraz środki podjęte w przypadku niewywiązywania się z obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu.

3. Komisja określa w drodze aktów wykonawczych format sprawozdań, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 24 ust. 2.

4. Nie później niż trzy miesiące po terminie przedkładania sprawozdań, o którym mowa w ust. 2, Komisja podaje do wiadomości publicznej ogólnounijny przegląd stosowania niniejszego rozporządzenia w oparciu o dane przekazane zgodnie z tym ustępem.

Artykuł 14

Awaryjne i wypadki

1. Bez uszczerbku dla dyrektywy 2004/35/WE, w razie wystąpienia awarii lub wypadku powodującego straty granulatu mające wpływ na zdrowie ludzi lub środowisko, podmioty gospodarcze, przewoźnicy UE i przewoźnicy spoza UE muszą:

- a) natychmiast poinformować, w stosownych przypadkach, służby ratunkowe;
- b) natychmiast podjąć wszelkie możliwe środki mające na celu zminimalizowanie skutków dla zdrowia ludzi lub dla środowiska;
- c) niezwłocznie i nie później niż 30 dni po wystąpieniu awarii lub wypadku powodującego straty granulatu mające wpływ na zdrowie ludzi lub środowisko przekazać właściwym organom, na których terytoriach miały miejsce awaria lub wypadek, następujące informacje:

- (i) szacowane ilości strat;
 - (ii) przyczyny strat; oraz
 - (iii) środki podjęte zgodnie z lit. b); oraz
- d) podjąć środki mające na celu zapobieżenie dalszym awariom lub wypadkom.
2. Właściwy organ, na którego terytorium miały miejsce awaria lub wypadek, wymaga, w razie potrzeby, aby podmioty gospodarcze, przewoźnicy UE i przewoźnicy spoza UE podjęli odpowiednie środki uzupełniające w celu zminimalizowania skutków dla zdrowia ludzi lub środowiska oraz zapobieżenia dalszym awariom lub wypadkom, w tym poprzez organizowanie specjalnych szkoleń.
3. W razie wystąpienia awarii lub wypadku mających wpływ na zdrowie ludzi lub środowisko w innym państwie członkowskim właściwy organ, na którego terytorium wystąpiły wypadek lub awaria, natychmiast informuje właściwy organ tego innego państwa członkowskiego.

Artykuł 15

Brak zgodności

1. W razie naruszenia przepisów określonych w niniejszym rozporządzeniu podmioty gospodarcze, przewoźnicy UE, przewoźnicy spoza UE oraz upoważnieni przedstawiciele, stosownie do przypadku, muszą natychmiast:
- a) poinformować właściwy organ;
 - b) podjąć niezbędne środki w celu zapewnienia przywrócenia zgodności w możliwie najkrótszym czasie; oraz
 - c) zapewnić zgodność ze wszelkimi środkami uzupełniającymi określonymi przez właściwy organ jako niezbędne do przywrócenia zgodności.
2. W przypadku gdy naruszenie przepisów określonych w niniejszym rozporządzeniu powoduje bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia ludzi lub grozi znaczącym bezpośrednim negatywnym skutkiem dla środowiska, właściwy organ zawieszając użytkowanie instalacji lub jej części, unieruchamia pojazdy drogowe, wagony kolejowe lub statki żeglugi śródlądowej lub powstrzymuje ich przemieszczanie się, lub w przypadku gdy naruszenie to prowadzi do znaczącej straty granulatu, właściwy organ może zawiesić użytkowanie instalacji lub jej części, unieruchomić pojazdy drogowe, wagony kolejowe lub statki żeglugi śródlądowej lub powstrzymać ich przemieszczanie się, do czasu przywrócenia zgodności zgodnie z ust. 1 lit. b) i c).

Artykuł 16

Wyznaczenie właściwych organów oraz ich uprawnienia

1. Państwa członkowskie wyznaczają co najmniej jeden właściwy organ odpowiedzialny za stosowanie i egzekwowanie niniejszego rozporządzenia. Niezwłocznie po dniu 16 grudnia 2025 r. państwa członkowskie przekazują Komisji nazwy, adresy i dane kontaktowe właściwych organów oraz informują ją o wszelkich późniejszych zmianach tych informacji.
2. Państwa członkowskie przyznają swoim właściwym organom uprawnienia w zakresie kontroli i egzekwowania przepisów, niezbędne do zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem.
3. Uprawnienia właściwych organów, o których mowa w ust. 2, obejmują co najmniej:
- a) uprawnienia do dostępu do wszelkich odpowiednich dokumentów, danych lub informacji odnoszących się do naruszenia niniejszego rozporządzenia, w jakiegokolwiek formie lub w jakimkolwiek formacie oraz niezależnie od nośnika lub miejsca ich przechowywania, a także uprawnienia do sporządzenia lub uzyskania kopii tych dokumentów, danych lub informacji;
 - b) uprawnienia do żądania od każdej osoby fizycznej lub prawnej przekazania wszelkich odpowiednich informacji, danych lub dokumentów, w jakiegokolwiek formie lub w jakimkolwiek formacie oraz niezależnie od nośnika lub miejsca ich przechowywania, w celu ustalenia, czy doszło lub dochodzi do naruszenia niniejszego rozporządzenia oraz w celu ustalenia szczegółów dotyczących tego naruszenia;
 - c) uprawnienia do wszczynania z własnej inicjatywy kontroli w celu doprowadzenia do zaprzestania naruszeń niniejszego rozporządzenia lub do ich zakazania; oraz
 - d) uprawnienia do dostępu do instalacji.

4. Do celów prowadzonych kontroli środowiskowych oraz innych działań weryfikacyjnych właściwe organy mogą wykorzystywać jako dowody wszelkie informacje, dokumenty, ustalenia, oświadczenia lub inne pozyskane dane, niezależnie od formatu lub nośnika, na którym są przechowywane.

5. W przypadku gdy na terytorium państwa członkowskiego istnieje więcej niż jeden właściwy organ, państwo członkowskie zapewnia, aby ustanowione zostały odpowiednie mechanizmy komunikacji i koordynacji.

Artykuł 17

Informacje i pomoc w zakresie zgodności

1. Do dnia 17 grudnia 2026 r. Komisja opracuje i poda do wiadomości publicznej, w tym za pośrednictwem internetu, na łatwej do znalezienia stronie internetowej, bezpłatnie i nie ograniczając dostępu tylko do zarejestrowanych użytkowników, materiały mające na celu podnoszenie świadomości i materiały szkoleniowe na temat odpowiedniego wypełniania obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu, w porozumieniu z przedstawicielami podmiotów gospodarczych, przewoźników oraz podmiotów certyfikujących, w tym mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw oraz odpowiednich organizacji pozarządowych związanych z ochroną środowiska oraz we współpracy z właściwymi organami. W stosownych przypadkach Komisja konsultuje się również z przedstawicielami upoważnionych przedstawicieli, załadowców oraz operatorów, agentów i kapitanów statków morskich.

2. Państwa członkowskie zapewniają podmiotom gospodarczym, przewoźnikom UE i przewoźnikom spoza UE, upoważnionym przedstawicielom, załadowcom oraz operatorom, agentom i kapitanom statków morskich dostęp do informacji dotyczących zgodności z niniejszym rozporządzeniem oraz, w szczególności w odniesieniu do mikroprzedsiębiorstw oraz małych przedsiębiorstw, dostęp do pomocy w tym zakresie.

Bez uszczerbku dla mających zastosowanie zasad pomocy państwa, pomoc, o której mowa w akapicie pierwszym, może mieć w szczególności następującą formę:

- a) wsparcie finansowe, w tym do celów certyfikacji w odniesieniu do małych przedsiębiorstw;
- b) dostęp do finansowania;
- c) specjalistyczne szkolenia dla kadry kierowniczej i pracowników; oraz
- d) pomoc organizacyjna i techniczna.

3. Państwa członkowskie zachęcają do opracowywania programów szkoleniowych w celu podnoszenia kwalifikacji pracowników podmiotów certyfikujących.

Artykuł 18

Normy

1. Do celów wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 5 ust. 6 lit. b), w ramach norm zharmonizowanych opracowuje się metodykę szacowania ilości strat zgodnie z procedurami ustanowionymi rozporządzeniem (UE) nr 1025/2012.

2. Komisja przedłoży wniosek w sprawie opracowania norm zharmonizowanych co najmniej jednej europejskiej organizacji normalizacyjnej do dnia 17 grudnia 2026 r.

3. W przypadku gdy żadna europejska organizacja normalizacyjna nie przyjmie wniosku o opracowanie projektu normy zharmonizowanej lub w przypadku gdy Komisja uzna, że proponowana norma nie spełnia wymogów, które w założeniu ma obejmować, Komisja ustanowi metodykę, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w drodze aktu wykonawczego. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 24 ust. 3.

Artykuł 19

Rozpatrywanie skarg i dostęp do wymiaru sprawiedliwości

1. Osoby fizyczne lub prawne uznawane na podstawie prawa krajowego za mające wystarczający interes lub takie, które uważają, że ich prawa zostały naruszone, są uprawnione do przedkładania właściwym organom uzasadnionych skarg, w przypadku gdy uznają, na podstawie obiektywnych okoliczności, że podmiot gospodarczy, przewoźnik UE, przewoźnik spoza UE lub załadowca, lub operator, agent lub kapitan statku morskiego nie przestrzega niniejszego rozporządzenia.

Do celów akapitu pierwszego podmioty lub organizacje pozarządowe promujące ochronę zdrowia ludzi lub dla środowiska lub promujące ochronę konsumentów oraz spełniające wszelkie kryteria prawa krajowego uznaje się za mające wystarczający interes w tym zakresie.

2. Właściwe organy dokonują oceny uzasadnionej skargi, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, i w stosownych przypadkach podejmują niezbędne kroki w celu zweryfikowania tych skarg, w tym kontrole i wysłuchania osób lub organizacji. W przypadku stwierdzenia zasadności skargi właściwe organy podejmują niezbędne działania zgodnie z art. 5 ust. 3, art. 14 ust. 2 i art. 15 ust. 2.

3. Właściwe organy jak najszybciej informują osoby, o których mowa w ust. 1, które przedłożyły skargę, o swojej decyzji o przyjęciu lub odrzuceniu żądania podjęcia działań przedstawionego w skardze, wraz z podaniem przyczyn.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby każda osoba, o której mowa w ust. 1, miała dostęp do sądu lub innego niezależnego i bezstronnego podmiotu publicznego właściwego do kontroli proceduralnej i merytorycznej zgodności z prawem decyzji, działań lub zaniechania działań przez właściwy organ na podstawie niniejszego rozporządzenia, bez uszczerbku dla wszelkich przepisów prawa krajowego, które wymagają wyczerpania administracyjnych procedur odwoławczych przed wszczęciem postępowania sądowego. Procedury kontroli muszą być bezstronne, oparte na zasadzie równości, terminowe i niedyskryminacyjne ze względu na koszty oraz przewidywać odpowiednie i skuteczne środki odwoławcze, w tym w stosownych przypadkach nakazy sądowe.

5. Państwa członkowskie zapewniają publiczne udostępnianie praktycznych informacji na temat dostępu do administracyjnych i sądowych procedur odwoławczych, o których mowa w niniejszym artykule.

Artykuł 20

Sankcje

1. Bez uszczerbku dla obowiązków państw członkowskich wynikających z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1203 ⁽²²⁾ państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów niniejszego rozporządzenia i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonania. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

2. Sankcje, o których mowa w ust. 1, obejmują administracyjne kary pieniężne, które skutecznie pozbawiają sprawców naruszeń korzyści ekonomicznych uzyskanych w wyniku tych naruszeń.

3. W przypadku najpoważniejszych naruszeń popełnionych przez osobę prawną maksymalna wysokość administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w ust. 2, wynosi co najmniej 3 % jej rocznego obrotu w Unii w roku obrotowym poprzedzającym rok, w którym nałożona została administracyjna kara pieniężna.

4. Państwa członkowskie mogą także – lub alternatywnie – nakładać sankcje karne, pod warunkiem że są one równie skuteczne, proporcjonalne i odstraszające jak administracyjne kary pieniężne, o których mowa w niniejszym artykule.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby sankcje ustanowione na podstawie niniejszego artykułu należycie uwzględniały, w zależności od przypadku:

a) charakter, wagę i skalę naruszenia;

b) populację lub środowisko, na którą lub na które naruszenie wpłynęło, mając na uwadze wpływ naruszenia na osiągnięcie celu, jakim jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzi i środowiska;

c) powtarzalny lub jednorazowy charakter naruszenia.

6. Państwa członkowskie bez zbędnej zwłoki powiadamiają Komisję o przepisach i środkach, o których mowa w ust. 1, a także o wszelkich późniejszych zmianach, które mają na nie wpływ.

⁽²²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1203 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne i zastępująca dyrektywy 2008/99/WE i 2009/123/WE (Dz.U. L, 2024/1203, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj>).

Artykuł 21**Odszkodowanie**

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku wystąpienia szkód dla zdrowia ludzi wynikających z naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia osoby, które poniosły szkody, miały prawo dochodzenia odszkodowania od osób fizycznych lub prawnych odpowiedzialnych za naruszenie oraz uzyskania takiego odszkodowania.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe przepisy i procedury dotyczące dochodzenia odszkodowania były skonstruowane i stosowane w sposób, który nie uniemożliwia lub nadmiernie nie utrudnia korzystania z prawa do odszkodowania za szkody spowodowane naruszeniem na podstawie ust. 1.
3. Państwa członkowskie mogą określić terminy przedawnienia dotyczące wnoszenia powództw o odszkodowanie, o którym mowa ust. 1. Bieg tych terminów nie może rozpocząć się przed ustaniem naruszenia ani przed momentem, w którym osoba uprawniona do dochodzenia odszkodowania dowie się, że poniosła szkodę w wyniku naruszenia określonego w ust. 1, lub istnieją uzasadnione przesłanki wskazujące, że uzyskała taką wiedzę.

Artykuł 22**Zmiany w załącznikach**

1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 23 w celu zmiany:
 - a) wymogów technicznych określonych w ust. 2, 3, 4 i 5 załącznika I;
 - b) pkt 1, 2 i 3 załącznika III w odniesieniu do dodania lub usunięcia wymogów dotyczących wyposażenia lub procedur lub do określenia cech technicznych istniejącego wyposażenia i procedur; oraz
 - c) szczegółów formularzy określonych w załącznikach II i IV.
2. Komisja przyjmuje akty delegowane, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, na podstawie:
 - a) doświadczenia zdobytego podczas wykonywania art. 3, 5, 6, 7, 8, 13 i 14;
 - b) informacji udostępnionych przez podmioty gospodarcze w sprawie rocznych szacunkowych ilości strat granulatu z tworzyw sztucznych, przekazanych zgodnie z załącznikiem XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006;
 - c) odpowiednich norm międzynarodowych;
 - d) specyfiki sektorów działalności;
 - e) szczególnych potrzeb mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw; lub
 - f) postępu technicznego i naukowego.

Artykuł 23**Wykonywanie przekazanych uprawnień**

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 22 ust. 1, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 2 stycznia 2028 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.
3. Przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 22 ust. 1, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 22 ust. 1 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 24

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 25

Ocena i przegląd

1. Do dnia 17 grudnia 2033 r. Komisja przeprowadza ocenę wykonania niniejszego rozporządzenia w świetle określonych w nim celów. Komisja przedstawi sprawozdanie z głównych wniosków ze swojej oceny Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Sprawozdanie to obejmuje co najmniej:

- a) doświadczenie zdobyte podczas wykonywania niniejszego rozporządzenia;
- b) informacje przekazane przez państwa członkowskie zgodnie z art. 13 ust. 2;
- c) informacje udostępnione przez podmioty gospodarcze w sprawie rocznych szacunkowych ilości strat granulat z tworzyw sztucznych, przekazane zgodnie z załącznikiem XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006;
- d) wkład niniejszego rozporządzenia w realizację ogólnego celu, jakim jest ograniczenie zanieczyszczenia mikrodrobinami plastiku o 30 % do 2030 r.;
- e) ocenę umożliwiającą ustalenie, czy należy podjąć dalsze działania w odniesieniu do dodatkowych źródeł niezamierzonych uwolnień mikrodrobin plastiku z myślą o osiągnięciu celu Unii, jakim jest ograniczenie zanieczyszczenia mikrodrobinami plastiku;
- f) najnowsze dane i wyniki badań naukowych;
- g) ocenę najnowszych danych i wyników badań naukowych w odniesieniu do identyfikowalności chemicznej granulat z tworzyw sztucznych oraz celowości wprowadzenia unikatowej sygnatury chemicznej;
- h) wzajemne oddziaływanie niniejszego rozporządzenia z odpowiednimi międzynarodowymi inicjatywami w zakresie strat granulat z tworzyw sztucznych, w szczególności w odniesieniu do transportu morskiego;
- i) ocenę wpływu, jaki na wykonywanie niniejszego rozporządzenia ma wyłączenie z niektórych wynikających z niego obowiązków podmiotów gospodarczych wykonujących w Unii operacje obejmujące granulat z tworzyw sztucznych w ilościach poniżej określonych progów; oraz ocenę celowości ustanowienia progu w odniesieniu do przewoźników;
- j) ocenę wpływu, jaki zwolnienia przyznane na podstawie art. 7 wywarły na osiągnięcie celu w postaci zapobiegania wydostawaniu się granulat i jego stratom;
- k) ocenę wywiązywania się przewoźników, w szczególności przewoźników spoza UE, z obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia;
- l) ocenę względnej efektywności różnych sposobów zamieszczania informacji, o których mowa w art. 10.

2. W stosownych przypadkach sprawozdaniu towarzyszy wniosek ustawodawczy skierowany do Parlamentu Europejskiego i Rady.

3. W przypadku przyjęcia przez Międzynarodową Organizację Morską (IMO) środków na rzecz bezpiecznego transportu granulatu z tworzyw sztucznych przez statki i zapobiegania zanieczyszczaniu mórz spowodowanemu granulatem z tworzyw sztucznych przewożonym przez statki Komisja oceni te środki – w tym potrzebę dostosowania do tych środków – oraz przyjmie, w stosownych przypadkach, wniosek ustawodawczy.

Artykuł 26

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 17 grudnia 2027 r. Jednakże art. 3 ust. 1, art. 5 ust. 6 akapit drugi, art. 16, art. 17 ust. 1 oraz art. 18 ust. 2 i 3 stosuje się od dnia 16 grudnia 2025 r.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu drugiego niniejszego artykułu, art. 1 ust. 2 lit. d), art. 12, art. 13 ust. 1, art. 17 ust. 2 i 3 oraz art. 19 stosuje się, w odniesieniu do załadowców oraz operatorów, agentów i kapitanów statków morskich, od dnia 17 grudnia 2028 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli 12 listopada 2025 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodnicząca

R. METSOLA

W imieniu Rady

Przewodnicząca

M. BJERRE

ZAŁĄCZNIK I

PLAN ZARZĄDZANIA RYZYKIEM DLA INSTALACJI

1. Plan zarządzania ryzykiem, o którym mowa w art. 5 ust. 1, zawiera następujące elementy:
 - a) plan obiektu;
 - b) liczbę ton granulatu z tworzyw sztucznych objętego operacjami rocznie;
 - c) miejsca w obrębie instalacji, w których mogłoby dojść do wydostania się granulatu, ze wskazaniem miejsc wysokiego i niskiego ryzyka;
 - d) miejsca w obrębie instalacji, w których mogłoby dojść do strat granulatu, oraz miejsca w ich bezpośrednim otoczeniu, które mogłyby być dotknięte tymi stratami, ze wskazaniem, w obu przypadkach, miejsc wysokiego i niskiego ryzyka;
 - e) operacje obejmujące granulat, podczas których może dojść do wydostania się i strat granulatu, ze wskazaniem operacji wysokiego i niskiego ryzyka;
 - f) roczna ocena ilości, które się wydostały we wskazanych miejscach oraz ilości strat z tych miejsc;
 - g) wykaz czynności, podczas których może dojść do wydostania się lub strat granulatu z tworzyw sztucznych, oraz w odniesieniu do których instalacja może posiadać uprawnienia do sprawowania kontroli, w tym czynności z udziałem dostawców, (pod)wykonawców i w magazynach poza terenem obiektu;
 - h) określenie jednej szczególnej roli członka personelu odpowiedzialnego za rejestrowanie, badanie i działania następcze w związku z przypadkami wydostania się i strat granulatu, w tym za informowanie właściwych organów zgodnie z art. 5 ust. 6 i art. 14 ust. 1;
 - i) opis opakowań i wyposażenia używanych do zapobiegania wydostaniu się i stratom granulatu oraz ograniczania i usuwania ich skutków; oraz
 - j) opis procedur stosowanych do zapobiegania wydostaniu się i stratom granulatu oraz ograniczania i usuwania ich skutków.
2. W odniesieniu do pkt 1 lit. i), opakowania i wyposażenie używane do zapobiegania wydostaniu się i stratom granulatu oraz ograniczania i usuwania ich skutków muszą być odpowiednie i współmierne do charakteru i wielkości instalacji oraz muszą obejmować:
 - a) do celów zapobiegania: w przypadku instalacji, w których odbywa się pakowanie – opakowania muszą być wystarczająco mocne, aby wytrzymać wstrząsy, obciążenia i warunki pogodowe zwykle występujące podczas transportu; wytrzymałość użytego materiału opakowaniowego i budowa opakowań muszą być odpowiednie do pojemności tych opakowań i ich przeznaczenia; opakowanie musi być pyłoszczelne lub wyposażone w odpowiednie uszczelnienie oraz musi być zbudowane i zamknięte w bezpieczny sposób, tak aby zapobiegać jakimkolwiek stratom zawartości, które mogłyby powstać w wyniku drgań lub działania sił przyspieszenia występujących w zwykłych warunkach transportu;
 - b) do celów ograniczania skutków: w miejscach wysokiego ryzyka wydostania się granulatu – urządzenia wychwytyjące (na przykład tace wychwytyjące i doziemne zbiorniki retencyjne wyposażone w stalowe kratownice) umieszczone w sposób zapewniający łatwe ograniczenie wydostawania się granulatu na podłoże i usuwanie skutków wydostania się; oraz pokrywy studzienek zatrzymujące granulat z tworzyw sztucznych lub odpowiednie rozwiązania alternatywne w celu ochrony podziemnych systemów odwadniania;
 - c) do celów usuwania skutków: w miejscach, w których może dojść do wydostania się i strat granulatu – odkurzacze o wystarczającej przepustowości do użytku wewnętrznego i zewnętrznego, wystarczającą liczbę narzędzi do czyszczenia (na przykład miotły, szufelki i zmiotki, wiadra, taśmy naprawcze), kosze na zebrany granulat z tworzyw sztucznych i puste worki.
3. W odniesieniu do pkt 1 lit. j), procedury stosowane do zapobiegania wydostaniu się i stratom granulatu oraz ograniczania i usuwania ich skutków muszą być odpowiednie i współmierne do charakteru i wielkości instalacji oraz muszą obejmować:
 - a) informowanie stron trzecich mających dostęp do instalacji w celu załadunku, rozładunku lub innych operacji obejmujących granulat z tworzyw sztucznych o odpowiednich procedurach zapobiegania wydostaniu się i stratom oraz ograniczania i usuwania ich skutków;

- b) postępowanie z opakowaniami na granulat z tworzyw sztucznych w sposób zapobiegający przebiciu tych opakowań; w miejscach wysokiego ryzyka wydostania się granulatu – zapewnianie regularnych kontroli, czyszczenia i konserwacji urządzeń wychwytyjących, infrastruktury składowania, a także opakowań i pojemników; w przypadku nieszczelności opakowań i pojemników lub przepuszczania przez nie pyłu – zapewnienie, aby nie były one dalej używane;
 - c) niezwłoczne ograniczanie oraz usuwanie skutków wydostania się granulatu, najpóźniej w momencie zakończenia danej operacji;
 - d) zapewnienie, aby zewnętrzna powierzchnia pojazdów drogowych, wagonów kolejowych lub statków żeglugi śródlądowej była wolna od granulatu z tworzyw sztucznych w momencie opuszczania przez nie instalacji; oraz zapewnienie, aby rampy służące do załadunku i rozładunku pojazdów drogowych i wagonów kolejowych były zamknięte w momencie opuszczania przez te pojazdy i wagony miejsca załadunku lub rozładunku.
4. W uzupełnieniu do pkt 2 oraz w oparciu o charakter i wielkość instalacji, a także skalę jej działalności, podmioty gospodarcze biorą pod uwagę zamieszczenie w planie zarządzania ryzykiem informacji na temat co najmniej następującego wyposażenia:
- a) do celów zapobiegania: w przypadku instalacji, w których odbywa się pakowanie – opakowania odporne na degradację w środowisku wodnym; uszczelnienia próżniowe na węzłach i rurociągach; osłony ochronne na wózkach widłowych, urządzeniach hydraulicznych lub na innych urządzeniach do załadunku i rozładunku, stosowane, aby zapobiec przebiciu opakowań; wyposażenie do tworzenia bezpiecznych punktów przyłączeniowych z zainstalowanymi drugorzędnymi barierami zabezpieczającymi; systemy załadunku zaprojektowane w sposób zapewniający całkowite opróżnienie linii transportujących po załadunku i rozładunku; uszczelnione pojemniki lub silosy zewnętrzne do przechowywania granulatu; zabezpieczenie zapobiegające przepełnianiu silosów; zautomatyzowane systemy transportu granulatu; wyposażenie usuwające pył powstający z granulatu z tworzyw sztucznych, zawierające odpowiednie filtry przeciwpylowe dla granulatu z tworzyw sztucznych lub urządzenia wychwytyjące; do celów czyszczenia pojemników na granulat z tworzyw sztucznych lub silosów – wykorzystywanie filtrów lub urządzeń wychwytyjących do oczyszczania popłuczyn wodnych i powietrza;
 - b) do celów ograniczania skutków: dodatkowe urządzenia wychwytyjące umieszczone między strefami, gdzie objęty jest operacjami granulatu z tworzyw sztucznych, a granicami instalacji, wokół instalacji i w punktach przyłączeniowych, gdzie przenoszony jest granulat z tworzyw sztucznych; pokrywy studzienek na wszystkich odpływach podłogowych wewnątrz budynków oraz studzienkach znajdujących się na zewnętrznych powierzchniach (na przykład na cokółkach betonowych, drogach asfaltowych i utwardzonych ścieżkach) o rozmiarze oczek sieci, w stosownych przypadkach, mniejszym niż najmniejsze cząstki granulatu z tworzyw sztucznych objętego operacjami w danym miejscu; systemy odprowadzania wód deszczowych lub systemy filtracji do zarządzania racjonalnie przewidywalnymi skutkami powodzi lub burz; system oczyszczania ścieków; zamknięte pojemniki na granulat z tworzyw sztucznych, który się wydostał, oraz na puste opakowania; strefy przeznaczone na naprawę uszkodzonych opakowań lub inne czynności ich dotyczące; posadzka lub podłoże w strefach załadunku i rozładunku, które nie utrudniają zebrania granulatu, który się wydostał;
 - c) do celów usuwania skutków: odkurzacz przemysłowy; specjalne pojemniki na odzyskany granulat z tworzyw sztucznych, które są wyposażone w pokrywy, oznakowane i zabezpieczone przed dalszym wydostawaniem się i stratami granulatu, w tym na granulatu z tworzyw sztucznych zebrany w bezpośrednim otoczeniu instalacji; wzmocnione worki do zbierania.
5. W uzupełnieniu do pkt 3 oraz w oparciu o charakter i wielkość instalacji, a także skalę jej działalności, podmioty gospodarcze biorą pod uwagę zamieszczenie w planie zarządzania ryzykiem informacji na temat co najmniej następujących procedur:
- a) do celów zapobiegania: ograniczenie ilości granulatu z tworzyw sztucznych transportowanego w określonych opakowaniach; stosowanie tac wychwytyjących w punktach transferu oraz podczas załadunku i rozładunku; jasne protokoły otwierania, załadunku, zamykania i uszczelniania pojemników na początku i na końcu załadunku; badania fizyczne i monitorowanie skuteczności procedur służących zapobieganiu; procedury odbioru i wyjazdu obowiązujące przewoźników UE i przewoźników spoza UE; procedury i środki związane z zapobieganiem emisji pyłu z granulatu z tworzyw sztucznych;
 - b) do celów ograniczania skutków: regularne kontrole, czyszczenie i konserwacja pokryw studzienek, systemów odprowadzania wód deszczowych lub systemów filtracji; w stosownych przypadkach regularne przeglądy i czyszczenie pojazdów opuszczających obiekt lub wjeżdżających na jego teren, oraz znajdujących się w miejscach publicznie dostępnych elementów odpływowych instalacji wodociągowych i ogrodzenia na obwodzie obiektu; natychmiastowa wymiana lub naprawa nieszczelnych opakowań lub pojemników; konserwacja systemu oczyszczania ścieków;
 - c) do celów usuwania skutków: gdy granulatu z tworzyw sztucznych, który się wydostał, zostanie zebrany, jest on w miarę możliwości ponownie wykorzystywany jako surowiec w celu ograniczenia marnotrawstwa; jeżeli granulatu z tworzyw sztucznych, który się wydostał, nie może być ponownie wykorzystany jako surowiec, jest odzyskiwany i unieszkodliwiany zgodnie z przepisami dotyczącymi odpadów.

6. Podmioty gospodarcze, które są średnimi lub dużymi przedsiębiorstwami i które użytkują instalacje, w których granulat z tworzyw sztucznych objęty był operacjami w ilościach równych progowi 1 500 ton w poprzednim roku kalendarzowym lub od niego wyższych, w swoich planach zarządzania ryzykiem uwzględniają również:
- a) elementy, które należy poddać przeglądowi na formalnych posiedzeniach kierownictwa co najmniej raz w roku, w tym szacunkową ilość i przyczyny wszelkich strat granulatu; wyposażenie oraz wdrożone procedury służące zapobieganiu, ograniczaniu i usuwaniu skutków oraz skuteczność tych procedur i wyposażenia;
 - b) program podnoszenia świadomości i szkoleń, oparty na konkretnych rolach i obowiązkach pracowników, z zakresu zapobiegania, ograniczania oraz usuwania skutków, instalacji, użytkowania i konserwacji wyposażenia, wykonywania procedur, a także monitorowania i zgłaszania strat granulatu z tworzyw sztucznych;
 - c) procedury informowania kierowców, dostawców i podwykonawców o odpowiednich procedurach zapobiegania wydostaniu się i stratom granulatu oraz ograniczania i usuwania ich skutków.
-

ZAŁĄCZNIK II

FORMULARZ WŁASNEJ DEKLARACJI ZGODNOŚCI

.....
(nazwa i adres podmiotu gospodarczego)

oświadcza, na swoją wyłączną odpowiedzialność, że operacje obejmujące granulaty z tworzyw sztucznych, wykonywane w instalacji znajdującej się w (adres) o numerze rejestracyjnym (jeżeli jest dostępny) spełniają wszystkie wymagania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/2365 z dnia 12 listopada 2025 r. w sprawie zapobiegania stratom granulatu z tworzyw sztucznych w celu ograniczenia zanieczyszczenia mikrodrobinami plastiku.

Podpisując niniejszą deklarację, oświadczam, że środki określone w dołączonej ocenie ryzyka, przeprowadzonej w dniu (data), zostały wdrożone.

Sporządzono w dnia .../.../20... r.

Podpis

ZAŁĄCZNIK III

DZIAŁANIA PRZEWOŹNIKÓW UE I PRZEWOŹNIKÓW SPOZA UE

Działania, które mają zostać podjęte, oraz wyposażenie, które ma zostać wprowadzone do użytku przez przewoźników UE i przewoźników spoza UE:

- 1) do celów zapobiegania: sprawdzenie podczas załadunku i rozładunku oraz po wykonaniu tych czynności, czy granulat z tworzyw sztucznych został odpowiednio usunięty z zewnętrznych powierzchni środków transportu i kontenerów przed opuszczeniem przez nie instalacji; oraz czy rampy służące do załadunku i rozładunku środków transportu są zamknięte w momencie opuszczania przez te środki transportu instalacji; jasna komunikacja na temat wymogów dotyczących bezpiecznego sztafowania; kontrola wzrokowa integralności opakowania na granulat z tworzyw sztucznych przed transportem; zapewnienie stosowania osłon ochronnych na przykład na wózkach widłowych / urządzeniach hydraulicznych, aby zapobiec przebiciu opakowań; zapobieganie wszelkim uwolnieniom podczas transportu, na przykład poprzez zapewnienie technicznie dostosowanych środków transportu i uzupełnienia kontenerów, w razie potrzeby, odpowiednim uszczelnieniem; regularne czyszczenie przedziałów ładunkowych, kontenerów i przyczep w celu zminimalizowania strat granulatu z tworzyw sztucznych, który się wydostał; kontrola wzrokowa otworów i integralności przedziałów ładunkowych, kontenerów i przyczep w celu ograniczenia i zminimalizowania strat granulatu z tworzyw sztucznych przed podróżą i, w miarę możliwości, w jej trakcie, w tym w terminalach multimodalnych, terminalach kolejowych, portach śródlądowych i portach morskich;
- 2) do celów ograniczania oraz usuwania skutków: w miarę możliwości naprawienie opakowań uszkodzonych podczas transportu i utrzymanie pozostałego granulatu z tworzyw sztucznych w przedziale ładunkowym; zebranie granulatu z tworzyw sztucznych, który się wydostał, do zamykanych pojemników lub worków w celu właściwego unieszkodliwienia; w przypadku transportu granulatu z tworzyw sztucznych w pojemnikach zbiorczych, otwieranie wlotu dennego / stożka wysypowego silosu dopiero po wprowadzeniu pojemnika do basenu do czyszczenia; wymiana wyściółki w pojemnikach wyłącznie w odpowiednich i publicznie niedostępnych miejscach, gdzie można ograniczyć skutki wszelkich przypadków wydostania się granulatu; powiadomienie stosownych organów, takich jak międzynarodowe i krajowe organy ds. sytuacji nadzwyczajnych lub organy ds. ochrony środowiska z państwa członkowskiego, w którym wystąpiła strata granulatu;
- 3) wyposażenie środka transportu: co najmniej jedno przenośne urządzenie oświetleniowe, narzędzia ręczne (na przykład miotły, szufelki i zmiotki, wiadra, taśmy naprawcze itp.); zamknięte pojemniki / wzmocnione worki do zbierania.

ZAŁĄCZNIK IV

FORMULARZ CERTYFIKATU ZGODNOŚCI

..... (nazwa)
o numerze rejestracyjnym
podmiot akredytowany w odpowiednim zakresie
(kod NACE)
oświadczam, po zweryfikowaniu instalacji podmiotu gospodarczego (nazwa) znajdu-
jącego się w o numerze rejestracyjnym (jeżeli jest dostępny)
.....,
że instalacja spełnia wszystkie wymagania określone w załączniku I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady
(UE) 2025/2365 z dnia 12 listopada 2025 r. w sprawie zapobiegania stratom granulatu z tworzyw sztucznych w celu
ograniczenia zanieczyszczenia mikrodrobinami plastiku.
Podpisując niniejszą deklarację oświadczam, że:
— weryfikacja została przeprowadzona w zgodności z wymogami rozporządzenia (UE) 2025/2365, z uwzględnieniem
kontroli na miejscu przeprowadzonych w dniach ... (daty),
— wyniki weryfikacji potwierdzają, że nie ma dowodów na brak zgodności z wymogami rozporządzenia (UE) 2025/2365.
Sporządzono w dnia .../.../20... r.
Podpis i pieczęć lub podpis cyfrowy

ZAŁĄCZNIK V

INFORMACJE, KTÓRYCH NALEŻY UDZIELIĆ NA PODSTAWIE ART. 10

Szkodliwe dla środowiska – unikać strat
